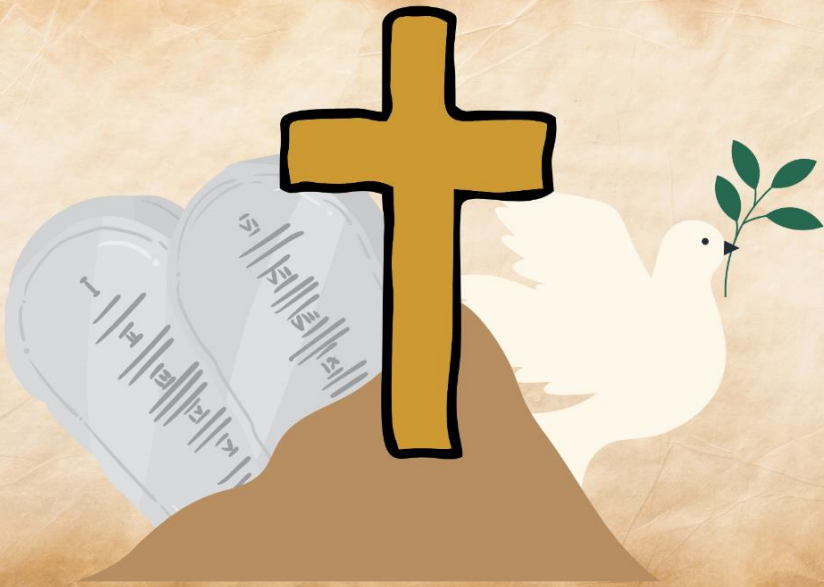

T I M O G R O O T

**VAN WET NAAR
GENADE**

**DE ROL VAN DE WET EN GENADE
IN HET LEVEN VAN EEN CHRISTEN**

Van wet naar genade

De rol van de wet en genade in het leven van een christen

Timo Groot

Van wet naar genade

Door Timo Groot

Voor meer onderwijsmateriaal en Bijbelstudies kunt u mijn website www.LivingGospel.nl bezoeken.

Copyright: Timo Groot

Fotografie: Canva

15 augustus 2023: Eerste druk

Uitgever: Timotheus media

ISBN: 9789083340937

De Bijbelteksten in deze uitgave zijn ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling (Copyright ©2010/2016 Stichting HSV) tenzij anders vermeld. Onderstrepingen of teksten tussen haakjes in de Bijbelteksten zijn toegevoegd door de auteur.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of doorgegeven door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Timotheus media, met als uitzondering korte citaten tot een maximum van 400 woorden. Voor vragen kunt u een mail sturen naar info@LivingGospel.nl.

INHOUD

H1 DE SCHIJNVRIJHEID.....	6
Onjuist begrip van genade	7
Kenmerken van de schijnvrijheid	7
De uitkomst van de zonde.....	11
Samenvatting	17
H2 ZONDER GOD EN VERBOND	19
Het verbond van de heidenen.....	19
Leven onder de heerschappij van de duivel.....	25
Samenvatting	31
H3 SLAAF VAN DE ZONDE	32
Leven onder de toorn van God	32
Slaaf van de zonde.....	34
Conclusie	36
GODS GENADE ONTVANGEN	38
BIJLAGE 1: MOEILIJKE WETTEN	42
Rechtsregels.....	42
Eredienst	50
Woonplaats van God.....	55
LIVING GOSPEL.....	58
Wie ben ik?.....	58
Ontstaan en sociale media.....	59
Visie, doelen en meebouwen	60

DEEL 2

**DE VRIJHEID VAN
DE HEIDEN**

H1 DE SCHIJNVRIJHEID

De wet van Mozes werd gegeven aan het volk Israël en niet aan de heidenen¹. In de Bijbel en om ons heen zien wij hoe ongelovigen leven in de wereld en zien wij de daden die zij doen. Dit boek is niet bedoeld om mensen te veroordelen, maar juist om mensen te bemoedigen en op te bouwen in het geloof. Toch is het belangrijk om de twee uiterste levenswijzen van mensen te behandelen in dit boek. Niet iedereen is altijd honderd procent goed of honderd procent fout. Ongelovigen kunnen goede Christelijke waarden hebben, zonder dat zij hier bewust van zijn. Zij hebben bijvoorbeeld een afkeer tegen dronkenschap en overspel of geven geld aan de armen. Tegelijkertijd zijn er gelovigen die helaas gehoor geven aan de zondige natuur en in dronkenschap, overspel of egoïsme leven. In dit hoofdstuk behandelen wij een aantal punten van de schijnvrijheid en passen dit vooral toe op de ongelovige buitenwereld, maar besef dat ook gelovigen in deze begeerten kunnen leven. In dat geval is er bekering nodig.

Dit hoofdstuk vertelt wat zonde is. Het is belangrijk om de mens en de zonde los van elkaar te zien. Dit hoofdstuk is niet bedoeld om iemand onnodig te kwetsen of te veroordelen, maar is bedoeld om een duidelijk beeld te schetsen over de schijnvrijheid. Als jij merkt dat iets schuurt, vraag dan aan God of je hier iets mee moet doen. Ik geloof dat de Heilige Geest de beste Persoon is om ons te leren wat zonde is en dat de Heilige Geest jou het beste kan helpen om los te breken van verslavingen en zonden. Vraag daarnaast hulp aan broeders en zusters in de lokale gemeente om jou te helpen om van zondige patronen af te komen.

¹ Hierna noemen wij heidenen ongelovigen. Deze term is bedoeld om onderscheid te maken tussen de gelovigen die gerechtvaardigd worden door Jezus Christus en de ongelovigen die Jezus Christus nog niet hebben leren kennen.

Onjuist begrip van genade

In hoofdstuk 10 behandelen wij wat genade betekent. In deze paragraaf zien wij wat genade niet betekent. Als ik zeg dat ik onder de genade van God leef, dan denken sommigen dat ik bedoel dat ik een zondig en immoreel leven leid en dat God mij toch wel vergeef voor de dingen die ik fout doe. Ik leef mijn eigen leven, geef gehoor aan mijn zondige verlangens en het is Gods taak om mij te vergeven. God is inderdaad barmhartig en wil mij vergeven, maar dit betekent niet dat ik moet zondigen. Als ik geloof dat ik mag zondigen en het God niet uitmaak wat ik doe, dan leef ik niet onder Gods genade, maar leef ik in de schijnvrijheid van de ongelovige. Ongelovigen denken dat zij in vrijheid leven en zelf mogen bepalen wat zij doen, maar het tegendeel is waar. Mensen die zondigen zijn onder de macht en heerschappij van de zonde².

Jezus antwoordde hun: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ieder die de zonde doet, is een slaaf van de zonde. (Johannes 8:34)

Als iemand een onjuist begrip heeft over genade, dan komt hij met Bijbelse principes in de knel. Het begrip genade is één van de belangrijkste Bijbelse onderwerpen. Genade houdt veel meer in dan ‘God is bereid om zonden te vergeven³’. Wanneer ik meer van Gods genade ontvang, betekent dit niet automatisch dat ik meer gezondigd heb. Gods genade strekt zich verder uit dan het vergeven van zonde. Vergeving van zonden is maar een klein onderdeel van de allesomvattende genade van God.

Kenmerken van de schijnvrijheid

Als iemand leeft onder de schijnvrijheid, dan leeft hij in zonde. Zonde betekent dat iemand zijn doel mist, niet in harmonie leeft met zijn omgeving of ongehoorzaam leeft. Zonde is

² Hier komen wij in hoofdstuk 8 op terug

³ Mattheüs 26:28

rebellie tegenover God. Zonde maakt altijd mooie dingen of principes kapot. Zonde tast altijd iemand aan. Dit kan een medemens, jezelf, de schepping of God zijn. Het is altijd een combinatie tussen deze groepen. Laten wij bij elk punt een aantal voorbeelden bekijken.

Zonden die de medemens aantast: Als er wordt opge-licht, dan wordt de financiën en vertrouwen van het slachtoffer aangetast. De harmonie is weg en het slachtoffer zit met een financieel probleem of durft niemand meer te vertrouwen. Als er overspel wordt gepleegd, dan is het vertrouwen tussen de getrouwde man en getrouwde vrouw beschadigd en is de harmonie weg. Als iemand zijn familielid slaat, dan heeft de ander pijn, kan hij in angst leven en is de harmonie in de familie weg. Zonde tegenover een medemens tast altijd de harmonie aan. De enige manier om opnieuw harmonie te krijgen is door bekering, goedmaken en vergeving van zonden, maar dit wordt niet altijd geaccepteerd door de ander. Deze zonden kunnen natuurlijk ook jezelf benadelen.

Zonden die jezelf aantast: drugsverslaving, dronkenschap of vraatzucht tast je lichaam en ziel aan. Een gokverslaving tast je financiën aan. Hoererij tast jouw vermogen aan om gezonde relaties met mensen aan te gaan. Deze zonden tasten niet alleen jezelf aan, maar ook de naasten die jou liefhebben.

Zonden die de schepping aantasten: Door dierenmis-handeling heeft een dier pijn en angst. Door overmatig grond te gebruiken voor gewassen, wordt de vruchtbaarheid en rust van de grond aangetast⁴. Door giftige stoffen in een rivier te lozen, wordt het water en de vissen aangetast. In de brief Romeinen staat niet voor niets dat de schepping zucht en in baren-snoed verkeerd⁵.

⁴ Exodus 23:10-11

⁵ Romeinen 8:20-22

Zonden die God aantasten. God is een jaloerse God en Hij wil niet dat de mens een ander God aanbidt⁶. Afgoden, afgodsbeelden en offers voor afgoden zijn zonden tegen God. Ook de voorgaande zonden of niet het juiste doen voor de medemens beschouwt God als zonde tegen Hemzelf⁷.

Als iemand zou vragen: ‘aangezien ik onder de genade van God leef, mag ik dan zondigen?’ heeft hij de liefde van God gemist. Zonden tasten altijd iets of iemand aan en doen mensen pijn. Alleen al om deze reden is zonden doen verkeerd. God wil juist dat wij in harmonie leven met onszelf, de naaste, de vreemdeling, de schepping, met Hem en wie of wat wij ook tegenkomen.

Stel, je bent getrouwd en jouw partner heeft jou ontzettend lief, is altijd genadig en wil jou altijd vergeven. Is dit dan voor jou de reden om elke dag dronken thuis te komen, geen aandacht aan hem of haar te geven, overspel te plegen en andere zaken te doen om jouw partner te verwonden? Aangezien jouw partner jou toch wel vergeeft en altijd van je blijft houden, kun jij er toch op los zondigen? Ik hoop dat jij deze vraag met een absolute ‘nee, natuurlijk niet!’ beantwoordt. Ook al is er genade in een huwelijk, zonden horen hier niet in thuis, want je wilt niemand beschadigen en wilt altijd in liefde en harmonie leven. God verlangt dat wij elkaar liefhebben, zowel onze naaste als de vreemdeling.

(...) Ieder die de rechtvaardigheid niet doet, is niet uit God, evenmin als hij die zijn broeder niet liefheeft. Want dit is de boodschap die u vanaf het begin gehoord hebt, dat wij elkaar moeten liefhebben; (1 Johannes 3:10-11)

De liefde doet de naaste geen kwaad. Daarom is de liefde de vervulling van de wet. (Romeinen 13:10)

⁶ Exodus 20:4-5

⁷ Leviticus 6:2, Psalm 51:6 en Mattheüs 25:41-46.

Want de hele wet wordt in één woord vervuld, namelijk hierin: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. (Galaten 5:14)

Paulus riep de Galaten op om niet onder de wet van Mozes te leven, maar in vrijheid. Paulus wilde duidelijk maken dat hij niet de schijnvrijheid van de ongelovige bedoelde, maar de heilige vrijheid van God. Om deze reden maakte hij een opsomming van de schijnvrijheid. Het gaat om de werken van het vlees. Dit zijn de werken die de zondige natuur van de mens graag wil doen en waar hij in wil leven zonder verantwoord te worden door God, de Bijbel, de overheid of een andere autoriteit.

Het is bekend wat de werken van het vlees zijn, namelijk overspel, hoererij, onreinheid, losbandigheid, afgoderij, toverij, vijandschappen, ruzie, afgunst, woede-uitbarstingen, egoïsme, onenigheid, afwijkingen in de leer, jaloersheid, moord, dronkenschap, zwelgpactijen, en dergelijke; waarvan ik u voorzegg, zoals ik ook al eerder gezegd heb, dat wie zulke dingen doen, het Koninkrijk van God niet zullen beërven. (Galaten 5:19-21)⁸

Het was niet Paulus bedoeling om een compleet overzicht te maken voor de Galaten met alle werken van het vlees. Het was Paulus zijn bedoeling om een belangrijk punt te maken en te onderwijzen dat mensen die onder Gods genade leven, niet horen te vervallen in de werken van de zondige natuur van de mens. Bovenstaande opsomming is hiervan een voorbeeld. Als iemand in deze dingen wandelt, dan verliest hij de liefde voor zichzelf, God en de medemens.

⁸ Zie ook Romeinen 1:28-32, 13:9, 13:13, 1 Korinthe 6:9-10, 2 Korinthe 12:20 en Kolossenzen 3:5-10.

De uitkomst van de zonde

In deel 1 zagen wij de uitkomst als iemand besluit om onder de wet van Mozes te leven. Dan komt hij onder de vloek en de geestelijke dood. Zo'n persoon kan nooit rechtvaardig leven, mist de eeuwigheid met God en brengt de eeuwigheid door in een verschrikkelijke plek. Wat is de uitkomst voor mensen die kiezen voor de schijnvrijheid? Nogmaals, niet iedereen is even slecht, maar hier volgen een paar voorbeelden hoe het leven in de schijnvrijheid eruit ziet. Ik behandel het expres erg zwart-wit en simpel en weet dat de realiteit soms een stuk ingewikkelder kan zijn.

In de eerste plaats kunnen mensen in schaamte leven en bang worden dat hun slechte gedrag bekend wordt. Wat gebeurde er toen Adam en Eva zondigden en de vrucht van de boom aten? Ze schaamden zich, probeerden zich voor God te verstoppen en waren bang.

*En zij hoorden de stem van de HEERE God, Die in de hof wandelde, bij de wind in de namiddag. Toen **verborgen Adam en zijn vrouw zich** voor het aangezicht van de HEERE God te midden van de bomen in de hof. (...) En hij (Adam) zei: Ik hoorde Uw stem in de hof en **ik werd bevreesd**. (Genesis 3:8-10)*

Bij gelovigen zien wij dit beeld helaas vaak gebeuren. Sommigen schamen zich voor hun slechte gedrag en zijn bang voor afwijzing en daardoor durven zij hun zonden niet in het licht te brengen bij hun voorganger, broeder of zuster. Uit schaamte en angst lopen zij soms jaren met een verslaving en proberen zij er alles aan te doen om dit alleen te overwinnen, terwijl het veel beter is om het in het licht te brengen, zodat er gelovigen mee kunnen strijden in het gevecht tegen de verslaving. Gelovigen horen er voor elkaar te zijn en horen elkaar nooit te veroordelen als iemand zijn zondige daden in berouw vertelt en om hulp vraagt. Ongelovigen kunnen ook schaamte

en angst hebben. Denk bijvoorbeeld aan misdadigers die in de gevangenis horen, maar nog op vrije voeten zijn. Zij vrezen iedere dag dat zij door de politie gepakt worden of dat er bewijsmateriaal opduikt.

In de tweede plaats worden mensen egoïstisch en liefdeloos naar hun omgeving. Hun eigen belangen staan boven het belang van anderen. Als zij het zelf gemaakt hebben in de wereld, ook al hebben zij honderden mensen benadeeld, dan vinden zij dat goed. Voor een kort moment van ontspanning kunnen zij anderen of elkaar ernstig verwonden. Denk bijvoorbeeld aan de hoeveelheid van relaties die sommigen aangaan. Sommigen hebben al tientallen tot honderden bedpartners gehad en velen blijven in liefdesverdriet en minderwaardigheid achter. Of denk aan dronkenschap. Sommigen lopen midden in de nacht gillend en schreeuwend door de wijk omdat zij te veel gedronken hebben. Of sommigen worden door alcohol agressief en anderen vangen de klappen op. De schijnvrijheid zorgt voor egoïsme en liefdeloosheid. Mensen zien niet om naar elkaar en hebben alleen oog voor hun eigen behoeften.

De mensen zullen egoïstisch zijn, geldzuchtig, zelfingenomen en arrogant. Ze zullen God lasteren, geen ontzag tonen voor hun ouders, ondankbaar zijn en niets heilig achten. (2 Timotheüs 3:2, NBV21)

In de derde plaats wordt de zonde steeds een stapje erger en worden de grenzen langzaam verruimd. Mensen die leven in de schijnvrijheid verleggen steeds hun moraal. Zonde wordt goedgepraat en steeds meer is mogelijk. Ze beseffen niet dat de zonde een hellend vlak is. Denk bijvoorbeeld aan een drugsdealer. Er is geen mens die opeens dacht: 'ik heb vandaag nog niets met drugs te maken gehad, maar laat ik een drugsdealer worden.' De zonde wordt steeds met een kleine stap verlengd. Misschien probeerde een drugsdealer op zijn zestiende jaar een sigaret. Op zijn zeventiende jaar rookte hij

dagelijks. Op zijn achttiende jaar gebruikte hij zijn eerste drugs. Op zijn twintigste jaar deelde hij drugs met anderen en op zijn dertigste jaar besloot hij om zijn geld te verdienen aan drugshandel. Dit voorbeeld geldt ook voor andere zonden. Denk bijvoorbeeld aan prostitutie, belastingontduiking, een gewapende overval en een huurmoordenaar.

En omdat het hun niet goeddacht God te erkennen, heeft God hen overgegeven aan verwerpelijk denken, om dingen te doen die niet passen. (Romeinen 1:28)

Is het jou opgevallen dat veel zonden die mensen doen grote gevolgen kunnen hebben als het uitkomt? Zij doen dingen die het daglicht niet kunnen verdragen. Denk bijvoorbeeld aan een leidinggevende van een bedrijf die ongepaste seksuele opmerkingen maakt over de vrouwelijke werknemers. Als je goed nadenkt is de zonde een onlogische en dwaze keuze⁹. Als een werkneemster contact zoekt met de politie of met de vrouw van de leidinggevende, dan is zijn carrière en huwelijk verwoest. De zonde doet altijd dingen die niet passen en als het naar buiten komt kunnen er grote gevolgen ontstaan. De zonde ontstaat door het verwerpelijk denken van de mensen. Het begint altijd eerst met een gedachte en als er gehoor wordt gegeven aan deze gedachte brengt het zonde en de dood voort.

Daarna, wanneer de begeerte bevrucht is, baart ze zonde, en wanneer de zonde volgroeit is, baart ze de dood. (Jakobus 1:15)

De zonde is een hellend vlak. Het begint met een gedachte, vervolgens komen er ‘kleine’ zonden en uiteindelijk belandt het in een verslaving of een grote zonde. De zonde is verkeerd

⁹ Nogmaals, ik spreek over de keuze van zonde die onlogisch en dwaas is. Ik probeer geen mensen te kwetsen.

en wij als christenen mogen, met de hulp van God, mensen helpen om van hun zonden af te komen.

In de vierde plaats verslinden de ongelovigen elkaar die in de schijnvrijheid leven. Denk alleen al aan de moorden in het crimineel milieu, waarbij de ene drugsdealer een andere drugsdealer omlegt of aan grote ruzies of vechtpartijen door een onenigheid.

Maar als u elkaar bijt en verslindt, pas dan op dat u niet door elkaar verteerd wordt. (Galaten 5:15)

Deze tekst werd gegeven aan de gemeente in Galatië. Dit betekent dat ook gelovigen onder de schijnvrijheid kunnen leven en ze zich hiervan moeten bekeren. Bijten, verslinden en verteren past bij wilde beesten die elkaar opeten om hun honger te stillen. Zo waren de Galaten elkaar aan het verslinden met de ruzies en dwaalleren die zij hadden.

In de vijfde plaats moedigen ongelovigen die in zonde leven ook anderen ertoe aan om in zonde te leven.

*Zij kennen het recht van God, namelijk dat zij die zulke dingen doen de dood verdienen, en toch doen zij niet alleen zelf deze dingen, **maar stemmen ook van harte in met hen die ze doen.** (Romeinen 1:32)*

Dit beeld zien wij goed terug in de media. Mensen met een andere mening op het gebied van bijvoorbeeld homoseksualiteit, abortus of genderverandering worden monddood gemaakt. Onder het mom van vrijheid en de moderne tijd moet alles geoorloofd worden en het liefst doet iedereen hieraan mee en worden mensen die in zonde leven verheerlijkt.

In de zesde plaats wordt iemand die zondigt ongevoelig en wordt zijn hart verhard. Doordat zij egoïstisch leven, worden zij ongevoelig voor de buitenwereld. Een berover denkt alleen na over de buit en niet over de lichamelijke en geestelijke schade die hij aanbrengt bij het slachtoffer. Bij

elke herhaling van de zonde wordt een persoon ongevoeliger voor die zonde. Een berover, wat natuurlijk altijd fout is, kan eerst ‘liefdevoller’ met het slachtoffer omgaan door alleen te dreigen met woorden. De volgende keer wordt er bedreigd met een mes of wapen en vervolgens wordt direct geweld toegepast. Als iemand in de zonde blijft leven, wordt hij ongevoeliger voor de negatieve uitkomsten voor hemzelf of de medemens.

*Dit zeg ik dan en getuig ervan in de Heere, dat u niet meer wandelt zoals de andere heidenen wandelen, in de zinloosheid van hun denken, verduisterd in het verstand, vervreemd van het leven dat uit God is, door de onwetendheid die in hen is, door de **verharding van hun hart**. Zij hebben zich, **ongevoelig als ze zijn geworden**, overgegeven aan losbandigheid, om alle onreinheid begerig te bedrijven. (Efeze 4:17-19)*

Een groot gevaar van de zonde is dat de zonde het hart verhardt. Dit geldt zowel voor gelovigen als ongelovigen. Als het hart verhard is, dan wordt het steeds moeilijker om Gods stem te verstaan, met Hem te leven en het geloof te behouden. Dit komt niet doordat God minder van zo'n persoon is gaan houden, maar het komt doordat de persoon God aan het vergeten is en vast komt in de zonde. De Bijbel leert dat wij slaaf zijn van datgeen wat wij gehoorzamen. Dit is of de zonde, of God. God heeft ons de keuze gegeven.

Weet u niet dat aan wie u uzelf als slaaf ter beschikking stelt tot gehoorzaamheid, u slaaf bent van wie u gehoorzaamt: óf van de zonde, tot de dood, óf van de gehoorzaamheid, tot gerechtigheid? (Romeinen 6:16)

In de zevende plaats brengt de zonde de dood en de hel voort. Bij de dood bedoelt Paulus de geestelijke dood en niet de li-

chamelijke dood¹⁰. Deze geestelijke dood geeft op aarde al veel beperkingen, maar vindt zijn volkomenheid in de hel. Op dit moment kunnen mensen die in zonde leven te maken hebben met mentale of lichamelijke klachten¹¹, zoals wrok, bitterheid, jaloezie, depressie, angst, soa's of lichamelijk letsel door bijvoorbeeld een vechtpartij. Ook kunnen bepaalde zonden ervoor zorgen dat iemand onder de vloek komt¹². Dus de geestelijke dood is vandaag op aarde aanwezig, maar zal volkomen zijn na het sterven van de mens en het eindoordeel van God over de zondaren die Jezus Christus niet hebben aangenomen als Heer en Verlosser. De trieste realiteit is dat ieder mens gezondigd heeft en dat iedereen die niet in het evangelie van Jezus Christus gelooft en daardoor niet in het boek des Levens staat, geoordeeld zal worden en in de hel geworpen wordt.

*En ik zag een grote witte troon, en Hem Die daarop zat. Voor Zijn aangezicht vluchtten de aarde en de hemel weg, zodat er geen plaats meer voor hen te vinden was. En ik zag de doden, klein en groot, voor God staan. En de boeken werden geopend en nog een ander boek werd geopend, namelijk het boek des levens. En de doden werden **geoordeeld** overeenkomstig wat in de boeken geschreven stond, overeenkomstig hun werken. En de zee gaf de doden die in haar waren. Ook de dood en het rijk van de dood gaven de doden die in hen waren, en zij werden **geoordeeld**, ieder overeenkomstig zijn werken. En de dood en het rijk van de dood werden in de poel van vuur geworpen. Dit is de tweede dood. **En als iemand niet bleek ingeschreven te zijn in het boek des levens, werd hij in de poel van vuur geworpen.** (Openbaring 20:11-15)*

¹⁰ Ook de lichamelijke dood is door de zonde in de wereld gekomen, maar in dit vers bedoelt Paulus de geestelijke dood. Genesis 3:19

¹¹ Let op! Niet alle ziektes of mentale klachten komen door zonden in iemands leven.

¹² 2 Petrus 2:14

De zondaren die niet het evangelie van Jezus Christus geloven worden in de hel geworpen en missen voor eeuwig de nabijheid en zegen van God¹³. Laat dit voor ons een aansporing zijn om zoveel mogelijk mensen te bereiken met Gods evangelie, zodat de hemel voller wordt en de hel leger. De zonde kent maar één loon, en dat is een hele negatieve. De zonde geeft recht op de geestelijke dood van de mens. Zowel hier op aarde, als in de eeuwigheid.

Want het loon van de zonde is de dood (...) (Romeinen 6:23)

Iemand die zegt: ‘Wij leven onder de genade, dus ik mag gewoon in zonde leven,’ begrijpt niet dat de zonde negatieve gevolgen heeft. Ja, God vergeeft ons, maar tegelijkertijd kunnen onze daden geestelijke of wereldse problemen veroorzaken. De ongelovige wereld moet naar christenen kijken en zeggen: ‘zij zijn anders. Zij zijn te vertrouwen en zij wandelen in liefde.’ Dit zal een grote indruk achterlaten voor de wereld, waardoor zij zien dat leven met God goede vruchten geeft. Door de levensstijl van christenen kunnen mensen gered worden of kunnen mensen een afkeer krijgen van het geloof. Sommige mensen zijn teleurgesteld in de kerk doordat er grote zonden in de kerk plaatsvonden en zijn daardoor van het geloof afgevallen. Dit is een trieste zaak! Ook kunnen zonden zorgen voor kapotte huwelijken, verstoorde familierelaties, gevangenisstraffen, geldproblemen en nog veel meer narigheid. Nee, laten wij niet leven in de zonde.

Samenvatting

Door een onjuist begrip van genade denken sommige gelovigen dat genade betekent dat een gelovige een zondig en immoreel leven mag leiden. Dis is natuurlijk niet waar. Ongelovigen denken vervolgens dat zij vrij zijn, maar eigenlijk gaan zij gebukt onder de zonde en zijn zij slaven van de zonde ge-

¹³ Zie ook 1 Korinthe 6:9, Galaten 5:19-21 en Kolossenzen 3:5-9.

worden. Zonde betekent dat iemand zijn doel mist, niet in harmonie leeft met zijn omgeving of ongehoorzaam of in rebellie leeft. Zonden tast jezelf, de medemens, de schepping of God aan en zorgt altijd voor ellende. Door gehoor te geven aan de werken van het vlees, kan een (on)gelovige een zondig leven leiden. In dit hoofdstuk hebben wij de volgende gevolgen van de zonde behandeld:

1. De zonde zorgt voor schaamte en angst.
2. Mensen leven een egoïstisch en liefdeloos leven.
3. De zonde wordt steeds een stapje erger.
4. Mensen worden verslonden.
5. Mensen die in zonde leven moedigen anderen aan om ook in zonde te leven.
6. Mensen worden ongevoelig en verharden hun hart.
7. De geestelijke dood en de hel.

Christenen horen niet in zonde te leven, want de zonde geeft alleen maar narigheid en ellende.

H2 ZONDER GOD EN VERBOND

Wij zagen dat de Israëlieten bevrijd werden uit de slavernij uit Egypte en vervolgens de wet van Mozes ontvingen op de berg Sinaï. De Israëlieten ontvingen een verbond, zodat zij beschermd werden als zij God gehoorzaam waren. Tegelijkertijd beschouwde God het volk tot Zijn persoonlijk eigendom en zou het volk een koninkrijk van priesters zijn. Dit kwam doordat Abraham in God geloofde en in geloof met God wandelde. Om deze reden zorgde God voor de nakomelingen van Abraham en gaf hij hun het beloofde land. God voorzag in een persoonlijke relatie, een land en een verbond. Hoe zat dit met de andere heidenvolken?

Het verbond van de heidenen

Waarom koos God specifiek voor Israël en bijvoorbeeld niet voor Friezen, Egyptenaren of Grieken? Hier valt veel over te schrijven, maar wij gaan kort kijken naar het plan van God in het boek Genesis.

De eerste persoon waarmee God een verbond sloot was Adam, de eerste mens op aarde. Het was Gods bedoeling om Adam, zijn vrouw Eva en al het nageslacht dat zij ontvingen te zegenen en hen heerschappij te geven over de aarde.

En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht en over al de dieren die over de aarde kruipen! (Genesis 1:27-28)

Het was nooit Gods bedoeling geweest om de ene wel te zegenen en een ander niet. God wilde Adam en zijn gehele nageslacht voor eeuwig onder de zegen plaatsen. Door de ongehoorzaamheid van Adam ging dit niet door. Adam nam de

vrucht van de boom van kennis van goed en kwaad en daardoor viel hij uit de zegen en het verbond van God. Niet alleen hij, maar ook elk nageslacht dat hij zou verwerken. God wilde alle mensen zegenen, maar de mens was ongehoorzaam en vertrouwde de slang meer dan God.

Na Adam lezen wij het verhaal van Kaïn en Abel. Was het toeval dat God Abel zegende en Kaïn vervloekte? Nee. Abel gaf zijn eerstgeborenen van zijn vee uit geloof en Kaïn gaf God pas een offer na verloop van dagen¹⁴. Daarna vermoordde Kaïn zijn broer Abel zodat de vloek over hem kwam.

Na Abel en Kaïn lezen wij over Noach en zijn generatiegenoten. Is het toeval dat God Noach en zijn kinderen redde van de watervloed en de andere mensen omkwamen? Nee. Noach werd gered doordat hij God diende, terwijl alle andere mensen verschrikkelijke zonden deden.

(...) Noach was een rechtvaardig, oprecht man onder zijn tijdgenoten. Noach wandelde met God. (Genesis 6:9)

Na de zondvloed sloot God een verbond met Noach. God begon opnieuw. Wat bij Adam was mislukt door de ongehoorzaamheid van Adam, lukte in eerste instantie wel bij Noach. Noach werd net als Adam gezegend en hij en zijn kinderen mochten heerschappij voeren over de aarde¹⁵.

Maar ook Noach ging de fout in. Hij werd dronken. Niet alleen Noach ging de fout in, maar ook zijn zoon Cham, de vader van Kanaän. In de dronkenschap van Noach ontkleedde hij zichzelf en ging hij in zijn tent liggen. Zijn zoon Cham kwam de tent binnen en vertelde dat, waarschijnlijk spottend, tegen zijn broers. Zijn broers gingen met respect om met hun vader en dekten op een respectvolle wijze zijn naakt-

¹⁴ Genesis 4:1-16

¹⁵ Genesis 9:1-17

heid. Door deze gebeurtenis was de zonde teruggekeerd in de mensheid en kwam de vloek weer op het toneel.

Hij (Noach) zei: Vervloekt is Kanaän! Laat hij voor zijn broers een dienaar van dienaren zijn! Ook zei hij: Gezegend is de HEERE, de God van Sem! Laat Kanaän een dienaar voor hem zijn! Laat God Jafeth uitbreiden en laat hij in de tenten van Sem wonen! En laat Kanaän voor hem een dienaar zijn! (Genesis 9:25-27)

Is het toeval dat Cham en zijn nageslacht onder de vloek kwamen en de nageslachten van Sem en Jafeth onder de zegen? Nee, Cham zondigde en Sem en Jafeth gingen respectvol om met hun vader.

Na verloop van jaren werd de aarde bevolkt. Terwijl God verlangde dat de mensen de aarde bevolkte en verspreid werden over de gehele aarde, hadden de mensen een ander idee. Zij wilden bij elkaar wonen in de stad Babel, een grote toren maken en een naam voor zichzelf maken.

En zij zeiden: Kom, laten wij voor ons een stad bouwen, en een toren waarvan de top in de hemel reikt, en laten we voor ons een naam maken, anders worden wij over heel de aarde verspreid! (Genesis 11:4)

Dit was een zonde, want het ging rechtstreeks tegen het gebod van God in¹⁶. Daarom zorgde God voor de Babylonische taalverwarring en konden de mensen elkaar niet meer verstaan. Hierdoor trokken zij van elkaar weg en verspreiden zij zich over de wereld. Is het toevallig dat mensen verschillende talen spraken? Nee, het kwam door de ongehoorzaamheid van ons voorgeslacht.

Vervolgens komen wij bij de roeping van Abraham. Abraham leefde met zijn familie in de stad Ur in het gebied

¹⁶ Genesis 9:1

van de Chaldeeën en vervolgens vertrok hij naar het land Kanaän¹⁷. Abraham kwam uit een familie die afgoden vereerde¹⁸. Niet alleen Abrahams familie vereerde afgoden, maar ook (bijna) alle andere mensen in die tijd hadden afgodsbeelden. Er was sprake van polytheïsme: de mensen geloofden in verschillende goden. Waarschijnlijk werd Abraham continu geconfronteerd met de afgodsbeelden en rituelen van de Chaldeeën. De Chaldeeën beperkten zich niet tot enkele goden. Er zijn ‘godenlijsten’ uit die tijd gevonden waar maar liefst tweeduizend goden opstonden. Het is niet bekend of Abraham, voordat hij geroepen werd, alleen God diende of ook afgoden¹⁹. Het is wel opvallend dat God Abraham riep en tegen hem zei:

De HEERE nu zei tegen Abram: Gaat u uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal. (Genesis 12:1)

Oftewel, hij moest vertrekken uit de afgoderij van zijn land, familie en huis en moest verder trekken met God. Abraham deed dit en was God in alles gehoorzaam. Daardoor zegende God Abraham en zegende God het volk Israël. Was het toevallig dat God Abraham en zijn nageslacht uitkoos om een verbond te sluiten? Nee, God koos iemand uit die Hem in alles gehoorzaam was. Het verdere verhaal over de geschiedenis van Israël hebben wij in hoofdstuk 1 behandeld.

Waarom koos God het volk Israël uit om een verbond te sluiten en niet een ander volk? Dit kwam door de gehoorzaamheid en geloof van Abraham. God had iemand gevonden die Hem gehoorzaam wilde zijn en vanuit deze gehoorzaamheid sloot God een verbond. Alle andere volken diende andere

¹⁷ Ur ligt in zuidoost Irak en Kanaän ligt in Israël in het Midden-Oosten.

¹⁸ Jozua 24:2

¹⁹ Joodse overleveringen vertellen dat Abraham het idee van verschillende afgoden raar vond en dat hij wel eens afgodsbeelden van zijn vader had vernietigd. Het is niet bekend of dit klopt.

goden, zoals Baäl, El, Ashera of Moloch. Deze volken hadden geen verbond gesloten met God, maar met een gevallen engel²⁰. In deze tijd is er in de westerse wereld veel sprake van atheïsten of niet-gelovige mensen²¹. In de tijd van het Oude Testament en Abraham was dit anders. Bijna iedereen vereerde goden en zij geloofden dat deze goden hun familie of land beschermde en hun zegende met welvaart en vruchtbaarheid. Elk land had een bepaalde demonische macht over zich. Een voorbeeld vanuit de Bijbel zien wij in het boek Daniël. Het volk Israël diende God en God stelde een belangrijke engel aan om het volk Israël te beschermen. Dit is de vorst Michaël. Deze Michaël moest de strijd aanbinden tegen twee vorsten of gevallen engelen. Eerst de vorst van Perzië en vervolgens de vorst van Griekenland.

*Toen zei hij: Weet u waarom ik naar u toe ben gekomen? Nu zal ik terugkeren om tegen **de vorst van Perzië** te strijden. En zodra ik vertrokken ben, zie, dan zal **de vorst van Griekenland** komen. Ik zal u echter vertellen wat is opgetekend in het boek van de waarheid – al maakt niet één zich met mij sterk tegen hen, **behalve uw vorst Michaël**. (Daniël 10:20-21)*

Deze vorsten zijn geen aardse koningen of heersers, maar zijn machten in de geestelijke wereld²². Deze vorsten regeren over een land of gebied en staan onder de leiding van de duivel. Door de zonde van de mens is de duivel de vorst van de aarde geworden, en hij delegeert zijn macht onder de vorsten.

²⁰ Een gevallen engel is een engel die God ongehoorzaam werd en de kant van de duivel koos.

²¹ Ze noemen zich niet-gelovig, maar eigenlijk geloven zij in de wetenschap en in het verstandelijke vermogen van de mens.

²² Dat vorsten gevallen engelen kunnen zijn, zien wij ook in Job 1:6, Johannes 12:31, 14:30, 16:11 en Efeze 6:12.

Ik (Jezus) zal niet veel meer met u spreken, want de vorst van deze wereld (de duivel) komt en heeft geen macht over Mij. (Johannes 14:30)

De reden waarom God een verbond met Abraham sloot was dat Abraham God wilde dienen. De reden dat God geen verbond met de heidenvolken sloot was dat de heidenvolken een afgod wilde dienen en een verbond met een gevallen engel hadden gesloten. Natuurlijk is de God van Abraham machtiger dan alle vorsten van de heidenvolken bij elkaar en God zal al deze vorsten oordelen en straffen. Maar God kon er niets aan doen dat de mensen zelf besloten om afgoden te vereren. Dat was de keuze van de mens zelf. De volgende Bijbeltekst spreekt dat God de vorsten, de gevallen engelen, zal oordelen.

Ik heb wel gezegd: U bent goden, u bent allen zonen van de Allerhoogste; toch zult u sterven als een mens, zoals iedere andere vorst zult u vallen. (Psalm 82:6-7)

Ik begrijp dat deze paragraaf moeilijk te begrijpen is, maar het is belangrijk om te zien dat God niet één volk wilde zegenen en alle andere volken aan hun lot wilde overlaten. Ook toen alle heidenvolken tegen God optrokken²³ en tegen Hem rebelleerde, besloot Hij alsnog om hen terug te brengen onder Zijn macht. Ieder mens heeft vandaag de keuze om onderdeel uit te maken van het koninkrijk van God door Jezus Christus aan te nemen als Heer en Verlosser²⁴. Toen God Abraham uitkoos sprak Hij al over dit plan.

Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardebodem gezegend worden. (Genesis 12:3)

²³ Handelingen 4:25-26

²⁴ Kolossenzen 1:13

Leven onder de heerschappij van de duivel

In de vorige paragraaf zijn wij hier al kort op ingegaan. Ieder mens maakt onderdeel uit van een geestelijk koninkrijk. Dit is of het koninkrijk van Jezus of het koninkrijk van de duivel. Iedereen die niet in Jezus geloof maakt onderdeel uit van het koninkrijk van de duivel en als iemand Zijn leven aan Jezus geeft, maakt hij vanaf dat moment onderdeel uit van het koninkrijk van Jezus.

Hij (God de Vader) heeft ons getrokken uit de macht van de duisternis en overgezet in het Koninkrijk van de Zoon van Zijn liefde (Jezus). (Kolossenzen 1:13)²⁵

In mijn boek *Gods koninkrijk* gaan wij dieper in op Gods koninkrijk en het koninkrijk van de duivel. Dit boek raad ik aan om te lezen als jij een diepere studie wil over Gods koninkrijk, Zijn zegeningen en opdrachten voor Zijn burgers en het fysieke duizendjarig vrederijk. In deze paragraaf zoomen wij in op het koninkrijk van de duivel.

Eén van de belangrijkste dingen die wij moeten beseffen is dat iemand onderdeel uitmaakt van Gods koninkrijk of van het koninkrijk van de duivel. Er is niets tussenin. Sommigen denken dat satanisten de duivel als vader hebben en in de duisternis leven en een ongelovige vrij is en met rust wordt gelaten door de duivel. Dit is niet waar. Iedere aardbewoner die niet in het koninkrijk van God is, verblijft in het koninkrijk van de duivel. De gehele aarde is onder de macht van de duivel doordat de zonde in de wereld is gekomen. De onderstaande teksten laten duidelijk zien dat de duivel de vorst is van de aarde.

*Van hen, de ongelovigen, geldt dat **de god van deze eeuw** (de duivel) hun gedachten heeft verblind, (...) (2 Korinthe 4:4)²⁶*

²⁵ Zie ook Handelingen 26:18

²⁶ Zie ook Efeze 2:2

In de brief aan de Korinthe noemde Paulus de duivel de god van deze eeuw. Dit komt doordat de duivel veel mensen in zijn macht heeft door de zonde en daardoor als god of koning kan heersen over deze mensen. Ook in het evangelie van Johannes noemde Jezus de duivel de vorst van deze wereld.

*Nu wordt het oordeel over deze wereld voltrokken, nu zal **de vorst van deze wereld** (de duivel) buitengeworpen worden.* (Johannes 12:31)

Toen Jezus verzocht werd door de duivel in de woestijn, verleidde de duivel Jezus om voor hem te knielen. Als Jezus dit zou doen, dan zou de duivel Hem alle koninkrijken op aarde geven.

*En daarna bracht de duivel Hem (Jezus) op een hoge berg en liet Hem in een ogenblik tijd al de koninkrijken van de wereld zien. En de duivel zei tegen Hem: Ik zal U al deze macht en de heerlijkheid van deze koninkrijken geven, **want die is aan mij overgegeven** en ik geef die aan wie ik maar wil;* (Lukas 4:5-6)

De duivel kreeg de macht over de aarde door de zonde van Adam en Eva en bood deze aan Jezus. Jezus bleef echter God trouw en aanbad de duivel niet.

Daarnaast zijn er veel Bijbelteksten die zeggen dat Jezus en God Koning zijn over de aarde. Wie is er nou koning? De duivel of God?

God en Jezus Zijn de hoogste Koning²⁷. Het koninkrijk van God is vele malen machtiger dan het koninkrijk van de duivel. In Gods soevereiniteit heeft Hij bepaald om de aarde aan de mensen te geven, zodat de mens kon heersen over de aarde²⁸. De mens heeft door de zondeval deze heerschappij

²⁷ Jesaja 33:22, Klaagliederen 5:19, Zacharia 14:9 en 1 Timotheüs 1:17.

²⁸ Genesis 1:28 en Psalm 115:16.

overgedragen aan de duivel²⁹. De mens hoorde te heersen in de tuin van Eden, maar in plaats van te heersen werd hij onderdanig aan de slang en gehoorzaamde hij de slang. Nu hebben wij Jezus, de allerhoogste Koning, en de duivel, de tijdelijke koning van de aarde. Vandaag mag de duivel zijn gang gaan op aarde, maar er komt een moment dat Jezus al zijn heerschappij afneemt en de fysieke koning op aarde wordt tijdens het duizendjarig vrederijk³⁰.

Op dit moment is Jezus de hoogste Koning en Hij is Koning over alle gelovigen. Zowel Jezus als de gelovigen hebben alle macht over het koninkrijk van de duivel³¹. Tegelijkertijd bestaat vandaag het koninkrijk van de duivel en iedere niet-gelovige maakt onderdeel uit van dit koninkrijk en hebben de duivel als aanvoerder, god, vorst of vader over zich gesteld. Sommigen hebben hier een bewuste keuze ingemaakt, maar de meesten weten dit niet.

Laten wij naar een aantal kenmerken van de duivel kijken. Wij zien dat de verlangens en kenmerken van de duivel overeenkomen met de verlangens en kenmerken van degenen die in de schijnvrijheid leven. Om deze reden wordt de duivel de vader genoemd over de mensen die een zondige levensstijl hebben. In onderstaand schema zien wij een aantal voorbeelden van de dingen die de duivel wil doen.

Kenmerk	Bijbeltekst
Liegen	Johannes 8:44
Misleiden	Handelingen 13:10
Verleiden	Efeze 6:11
(het Woord van God) stelen	Markus 4:15
Angst geven	Romeinen 8:15
Bemoeizuchtig, een bemoeial zijn	1 Timotheüs 5:14
Lasteren	1 Timotheüs 5:14
Aanklagen	Zacharia 3:1

²⁹ Genesis 3:1-19 en Lukas 4:6.

³⁰ Openbaring 20:1-4

³¹ Mattheüs 10:1, 28:18-20 en Markus 16:18-19

Kenmerk	Bijbeltekst
Haten	1 Johannes 3:10
Moorden	Johannes 8:44
Verzoeken met zonden / ongehoorzaamheid	Mattheüs 4:1
Gevangennemen en mensen laten lijden	Openbaring 2:10
Wil aanbeden worden/zijn als God	Lukas 4:7
Verraden	Johannes 13:2
Ziek maken / mensen overweldigen	Handelingen 10:38
Afgunstig en egoïstisch zijn	Jakobus 3:14-16
Wil mensen verslinden	1 Petrus 5:8
Valse apostelen, Messiasen of leraren sturen	2 Korinthe 11:14
Wetteloos leven	Mattheüs 13:41
Elke andere vorm van zonde	1 Johannes 3:8

Zoals God de Vader is voor de gelovigen, zo is de duivel de vader voor de mensen die in de schijnvrijheid leven. De duivel spoort de mensen aan om te zondigen en net als hem te zijn. Zijn grootste tactiek hiervoor is misleiding en het vertellen van leugens in de gedachten van de mensen. Hierdoor besluiten mensen om te zondigen.

In de Bijbel lezen wij dat de duivel de vader van degenen is die in zonde en de schijnvrijheid leven. In één van Jezus gelijkenissen vergeleek Hij het koninkrijk van God als iemand die goede tarwezaad zaaide in zijn akker³². Vervolgens kwam de vijand en die zaaide onkruid tussen het goede zaad. Beide gewassen groeide op, zodat de akker vol was met goede tarwe en slechte onkruid. Uiteindelijk gaf de man van de akker opdracht om de tarwe bijeen te brengen en het onkruid eruit te trekken en te verbranden. De discipelen begrepen deze gelijkenis niet en vroegen om uitleg. Jezus zei dat Hij Degene is die goed zaad zaaide in de akker, dat gelijk staat aan de wereld. Het goede tarwezaad dat opkwam zijn de

³² Mattheüs 13:24-30 en 13:36-43.

kinderen van Gods koninkrijk en het onkruid zijn de kinderen van de duivel³³. De duivel heeft slecht zaad in de wereld en in de harten van mensen gestrooid en steelt het Woord van God³⁴, zodat mensen niet tot geloof komen en gered worden. De gelijkenis laat zien hoe de kinderen van God voor eeuwig in Gods koninkrijk leven en de kinderen van de duivel in de vurige oven geworpen worden en Gods heerlijkheid voor eeuwig missen. In de uitleg van de gelijkenis noemt Jezus degenen die de wetteloosheid doen en dus in zonde leven de kinderen van de duivel (of de boze).

De akker is de wereld, het goede zaad zijn de kinderen van het Koninkrijk en het onkruid zijn de kinderen van de boze. (Mattheüs 13:38)

Door misleiding zorgt de duivel ervoor dat mensen geen kinderen van God worden, maar kinderen van hemzelf of kinderen van het kwade blijven.

Ook in de eerste brief van Johannes wordt het onderscheid tussen een kind van God en de duivel aangehaald.

*Wie de zonde doet, is uit de duivel; want de duivel zondigt vanaf het begin. (...) Hieraan zijn de kinderen van God en **de kinderen van de duivel** te herkennen. Ieder die de rechtvaardigheid niet doet, is niet uit God, evenmin als hij die zijn broeder niet liefheeft. (1 Johannes 3:8-10)*

Johannes schreef dat degenen die in de zonde leven uit de duivel zijn. Oftewel, degenen die zondigen worden beïnvloed door de duivel en behoren tot zijn familie omdat zij dezelfde

³³ Theologen twifelen of deze Bijbeltekst spreekt over de kinderen van de duivel of de kinderen van het kwaad. Wat Jezus bedoelde maakt niet uit voor de conclusie van het verhaal. De duivel zaaide verkeerd zaad in de harten van de mensen en daardoor zorgde hij ervoor dat de kinderen van de duivel/kwaad niet in Gods koninkrijk konden komen.

³⁴ Mattheüs 13:9 en Johannes 10:10

zondige levensstijl hebben. Zij zijn geestelijke kinderen van de duivel. De duivel leeft in zonde en zijn kinderen leven in zonde. Johannes schreef dit ook in zijn evangelie. Jezus gaf onderwijs over de kinderen van Abraham en zei dat de kinderen van Abraham dezelfde werken zouden doen als Abraham. Vervolgens zei Jezus tegen het publiek dat zij niet (geestelijke) kinderen van Abraham waren omdat zij niet de werken van Abraham deden. Als zij daadwerkelijk kinderen van Abraham waren, dan zouden zij geloven in Jezus Christus en zouden zij Hem niet proberen te doden. Vervolgens zei Jezus dat zij niet kinderen van Abraham waren, maar kinderen van de duivel, omdat zij dezelfde dingen doen en van hetzelfde houden als de duivel.

U bent uit uw vader de duivel, en wilt de begeerten van uw vader doen; die was een mensenmoordenaar van het begin af, en staat niet in de waarheid, want er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij vanuit wat van hemzelf is, want hij is een leugenaar en de vader van de leugen. (Johannes 8:44)

De bedoeling van dit hoofdstuk is om duidelijk te laten zien dat er twee mogelijkheden zijn. Iemand behoort tot Gods koninkrijk of tot het koninkrijk van de duivel. Iemand heeft God als Vader of de duivel als vader. Iemand zal voor eeuwig leven met God in de hemel of voor eeuwig in de hel verblijven met de duivel. Iemand leeft voor God en doet de werken van God of iemand leeft voor de duivel en doet de zonde. Iemand leeft in Gods verbond of leeft zonder verbond. Er is geen tussenweg. Deel 1 liet de onvolmaaktheid van de wet zien en dat door de wet niemand rechtvaardig is voor God. Niemand komt in Gods koninkrijk, kan God aanroepen als Vader en kan zonder zonde leven door de wet van Mozes. In dit deel zagen wij dat mensen die in zonde leven en niets met God te maken willen hebben ook niet gered zijn of gerechtvaardigd worden.

Samenvatting

God wilde Adam en al zijn nakomelingen zegenen. Door de ongehoorzaamheid van Adam viel hij uit de zegen en het verbond van God. In het boek Genesis lezen wij waarom God sommigen wel en anderen niet zegende. Degenen die Hem gehoorzaamden ontvingen de zegen en degenen die ongehoorzaam waren ontvingen de vloek. Door de gehoorzaamheid van Abraham ontving Israël de zegen en het verbond. De generatiegenoten van Abraham vereerden afgoden en waren de echte God ontrouw. Om deze reden ontvingen de andere volkeren verbonden van gevallen engelen en niet met God. Toch bleef God barmhartig en had Hij het plan om via Abraham alle heidenvolken te zegenen met Jezus Christus.

Mensen die niet onderdeel uitmaken van Gods koninkrijk maken automatisch onderdeel uit van het koninkrijk van de duivel. De duivel heeft de macht over de aarde gekregen door de zonde van Adam. Daarnaast noemt de Bijbel de zondaars de kinderen van de duivel. Zoals de duivel in zonde wil leven, willen de zondaars dit ook. De duivel spoort de mensen aan om in zonde te leven. Als iemand onder de schijnvrijheid leeft, dan is hij een kind van de duivel.

H3 SLAAF VAN DE ZONDE

In dit hoofdstuk gaan wij deel 2 afronden. Wij zagen wat de kenmerken waren van de schijnvrijheid en dat mensen die in deze vrijheid leven geen verbond hebben met God en geen zicht hebben op de rechtvaardiging van God. Zij staan onder de macht van de duivel en gaan hun eigen begeerten achterna. In dit hoofdstuk zien wij dat mensen onder de schijnvrijheid geen vrije mensen zijn, maar slaven zijn van de zonde en zij leven onder de toorn van God. De vrijheid die de wereld geeft is geen vrijheid.

Leven onder de toorn van God

Het boek Romeinen gaat over het feit dat de Israëlieten niet gered werden door de wet en dat de heidenen onder de toorn van God vallen door de zonde. Vervolgens legde Paulus uit dat God werkt met genade en geloof. Mensen die onder de schijnvrijheid en in zonde leven hebben en krijgen te maken met de toorn van God.

Vanuit de hemel openbaart Gods toorn zich over al het kwaad en onrecht van hen die met hun onrechtvaardigheid de waarheid geweld aandoen. (Romeinen 1:18, NBV21)³⁵

Gods toorn wordt op verschillende momenten gegeven. Het belangrijkste moment vindt in de toekomst plaats, waar God een oordeel velst over iedereen die niet Jezus heeft aangenomen als Verlosser³⁶. Een ander moment vindt op aarde plaats als de mate van zonde te groot is geworden. Denk bijvoorbeeld aan Ananias en Saffira die hadden gelogen tegen de Heilige Geest en daardoor de dood vonden³⁷. In Romeinen 1:18 spreekt God over een directe reactie van de zonden van

³⁵ Zie ook Johannes 3:36

³⁶ Openbaring 20:11-15

³⁷ Handelingen 5:1-11

de heidenen, alleen op een bijzondere manier. De toorn van God voor deze mensen is dat zij steeds verder afglijden in hun zonden en steeds verwerpelijke dingen doen, zoals wij al zagen in hoofdstuk 7. Kan de mens verweten worden dat hij God niet dient? Misschien kenden zij God niet en wisten zij niet dat zij fout bezig waren. Paulus gaat op deze vraag in en maakt duidelijk dat niemand zich kan verontschuldigen voor God, want iedereen heeft, volgens Paulus, een Godsbesef gekregen.

*Want wat een mens over God kan weten is hun bekend omdat God het aan hen kenbaar heeft gemaakt. Zijn onzichtbare eigenschappen zijn vanaf de schepping van de wereld zichtbaar in zijn werken: zijn eeuwige kracht en goddelijkheid zijn voor het verstand waarneembaar. **Er is dus niets waardoor zij te verontschuldigen zijn.*** (Romeinen 1:19-20, NBV21)

De eerste zonde die de mens doet is God niet danken voor wie Hij is en wat Hij doet. Vervolgens glijdt de mens af in verwerpelijke zonden die staan opgesomd in Romeinen 1:21-32. Doordat de heidenen God niet kennen, heeft God hen in zijn toorn overgegeven in afgoderij, onreine relaties, leugens en andere verwerpelijke zaken. De zonde is geen zegen maar is juist een macht waar mensen in vast komen te zitten. De zonde belemmert de relatie tussen God en de mens.

Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God, (Romeinen 3:23)

Door de zonde zijn ongelovigen (let op: ik spreek niet over gelovigen die zondigen!) gevangen in hun eigen natuur. Zij kunnen niet meer tot God komen en ook al proberen zij zich bewust of onbewust aan de wetten van God te houden, hun zondige natuur is sterker en leidt hen van God af. De ongelovigen zijn gevangen in de zonde en vallen onder de toorn van God.

Wij weten immers dat de wet het werk van de Geest is, maar door mijn aardse natuur ben ik overgeleverd aan de zonde. Ik begrijp zelf niet wat ik doe, want ik doe niet wat ik wil, ik doe juist wat ik haat. (Romeinen 7:14-15, NBV21)

Lekker dan, niemand is rechtvaardig, de zonde trekt aan de mens en vervolgens komt Gods toorn over de zonde. De mens zit compleet klem en kan er uit eigen kracht niet meer uitkomen.

Slaaf van de zonde

In deel 1 zagen wij dat mensen die de wet van Mozes proberen te houden slaven waren van de wet. Mensen die in zonde leven zijn slaven van de zonde³⁸. Hoe zit dat precies?

Het evangelie van Johannes vermeldt een belangrijke onderwijzing van Jezus. Hij zei tot de Israëlieten dat Zijn waarheid hun zal vrijmaken. De Israëlieten vonden dit maar raar. Zij zijn toch helemaal geen slaven? Waarvan zou Jezus hun vrijmaken? Jezus legde vervolgens uit dat de Israëlieten wel slaven waren omdat zij gehoorzaam waren aan de zonde en daardoor slaven van de zonde waren.

Jezus antwoordde hun: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ieder die de zonde doet, is een slaaf van de zonde. (Johannes 8:34)

Laten wij dit toepassen op vandaag. Als ik in de supermarkt loop, dan help ik deze winkel niet. Ik zet geen producten in de schappen en zit niet achter de kassa om mensen te helpen. Iemand met een mooi hesje aan doet dit wel. Waarom hij wel en ik niet? Simpel. Ik ben niet in dienst en ik hoef niet te gehoorzamen aan de baas. De jongen met het hesje is wel in

³⁸ In dit boek maken wij een onderscheid tussen de slaaf van de zonde en de slaaf van de wet. In werkelijk zijn beide groepen slaven van de zonde, ook de mensen die de wet proberen te onderhouden. Zij proberen goed te leven, maar hebben gezondigd.

dienst en hij gehoorzaamt zijn baas. Zo is het ook met de zonde. Als iemand werkelijk vrij is, waarom luistert hij dan naar de baas de zonde? Waarom stopt hij niet gewoon met zondigen? Dat kan niet want zoals de jongen moet gehoorzamen aan de supermarktbaas, zo moet hij, vanuit zijn zondige natuur, gehoorzaam zijn aan de zonde. ‘Maar dat is niet eerlijk, de jongen ontvangt een loon voor zijn werk en ik krijg niets van de baas de zonde.’ Deze gedachte klopt niet, als je iemand dient, dan ontvang je een loon. Zo ontvangt iedereen een loon voor de zonden die hij doet.

Het loon van de zonde is de dood (...) (Romeinen 6:23)

Oftewel, als iemand de zonde doet, dan is hij onder de geestelijke macht van de zonde en hij ontvangt de geestelijke dood voor zijn zondige inspanningen. De mens zit gevangen in zijn eigen zondige natuur en kan er niet zelfstandig uitkomen. Ook de natuurlijke dood brengt geen verlichting voor de zondige mens. Hij wordt namelijk veroordeeld door God, ontvangt toorn en blijft geestelijk dood in de hel. Wat een verschrikking!

Johannes 8:34 is niet de enige tekst die spreekt over een slaaf van de zonde. Ook Paulus en Petrus spraken in hun brieven over dit begrip. Paulus gaf in de Romeinenbrief aan dat de gelovige door de waterdoop één is geworden met Jezus. Het oude leven met de zondige begeerten heeft hij achter zich gelaten en hij is opgestaan in een nieuw leven. Het oude leven was een slaaf van de zonde en Paulus moedigde de Romeinen aan om geen gehoor meer te geven aan de zonde. Zij zijn namelijk opgestaan in een nieuw lichaam, zijn gedood voor de zonde en het is beter om gehoor te geven aan de gerechtigheid dan aan de zonde.

Dit weten wij toch, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam van de zonde tenietgedaan zou worden en wij niet meer als slaaf de zonde zouden dienen. (...) Weet

*u niet dat aan wie u uzelf als slaaf ter beschikking stelt tot gehoorzaamheid, u **slaaf** bent van wie u gehoorzaamt: óf **van de zonde**, tot de dood, óf van de gehoorzaamheid, tot gerechtigheid? Maar God zij dank: u was wel **slaaf van de zonde**, maar nu bent u van harte gehoorzaam geworden aan het voorbeeld van de leer waaraan u overgegeven bent. (Romeinen 6:6-16)*

In de brief aan de Galaten legde Paulus nogmaals uit dat het oude leven van een gelovige een slaaf van de zonde was, alleen gebruikte hij hiervoor andere woorden.

*Zo waren ook wij (...) als **slaven onderworpen aan de grondbeginselen** van de wereld. (Galaten 4:3)*

Paulus bedoelde met de grondbeginselen van de wereld de zondige en onverloste wereld met al haar verleidingen. Gelovigen waren in de tijd voordat zij tot geloof kwamen slaven van de zonde. Oftewel, mensen die nog niet tot geloof zijn gekomen zijn slaven van de zonde. Zij denken vrij te zijn in hun daden en handelen, maar eigenlijk zijn zij slaven van de zonde en de verdorvenheid. Ook Petrus sprak hierover in zijn tweede brief. Hij waarschuwde voor de dwaalleraren die de gelovigen probeerden te verleiden om in de zondige begeerten te leven.

*Zij beloven aan hen vrijheid, terwijl zij zelf **slaven van de verdorvenheid** zijn; want door wie iemand overwonnen is, van hem is hij ook een slaaf geworden. (2 Petrus 2:19)*

Conclusie

Het is nu tijd voor de conclusie. Tot nu toe is dit boek niet heel hoopvol geweest. Mensen die in zonde leven zijn slaven van de zonde en mensen die proberen de wet van Mozes te onderhouden zijn slaven van de wet. Het maakt niet uit waar

iemand onder zit, het leidt hem niet tot gerechtigheid en het eeuwige leven met God. Alle mensen hebben gezondigd, of ze nou de wet proberen te handhaven of niet, en alle mensen wacht een verschrikkelijk eindoordeel. Niemand staat recht voor God en niemand kan door zijn eigen goede werken in de hemel komen. De hele wereldbevolking zit in hetzelfde schuitje. Niemand zal door zijn eigen leven gered worden. Het maakt niet uit in welke religie je gelooft, hoe je omgaat met armen, hoeveel geld je aan goede doelen geeft, hoe goed je je best doet om niet te zondigen of wat je ook probeert te doen om gered te worden, het oordeel staat vast en er zal geoordeeld worden. Zowel de Israëliet als de heiden zal de toorn ontvangen.

Als wij kort vooruitblikken op deel 3 dan zien wij dat er één mogelijkheid is om gered te worden. Het oordeel staat vast en iedereen verdient Gods toorn, maar er is een Man, Gods Zoon, die de toorn en het oordeel van God heeft gedragen. Jezus Christus heeft alle zonden van de gehele wereld gedragen. Omdat Jezus de toorn en oordeel heeft gedragen zal iedereen die in Hem gelooft niet onder Gods toorn en oordeel komen, maar hij zal gered en gerechtvaardigd worden. Het is Gods genade die ons redt en het is ons geloof die daar gebruik van maakt. Maar dit behandelen wij in het volgende deel.

GODS GENADE ONTVANGEN

Nu wij al de sleutels over de genade van God hebben behandeld, is er nog maar één vraag. Wil jij wandelen in de genade van God, zodat jij een gezegende zoon of dochter van God wordt? Misschien heb jij deze keuze al gemaakt. Dan hoop ik dat dit boek een openbaring voor jou geweest is. Misschien heb jij nog geen keuze gemaakt. Weet dat iedereen tot Jezus kan en mag komen. Het maakt niet uit wat voor verkeerde dingen jij in je leven hebt gedaan: Jezus wil dat jij een kind van Hem wordt. Maar hoe word je een kind van God?

Het evangelie van God

De Bijbel spreekt over het evangelie van God. Evangelie betekent goed nieuws, maar waarom is dit goed nieuws? En volgt dit goede nieuws op slecht nieuws?

Slecht nieuws

In de Bijbel staat dat iedereen heeft gezondigd. Dit houdt in dat iedereen stoute en verkeerde dingen heeft gedaan. Hierbij kunnen wij denken aan een massamoordenaar die een aanslag heeft gepleegd, maar ook aan iemand die een snoepje heeft gestolen uit de kast van oma of heeft gelogen tegen zijn vrouw. Iedereen heeft gezondigd en daardoor kan niemand uit eigen kracht bij God komen³⁹.

De Bijbel leert ons dat Adam en Eva, de eerste twee mensen, wandelden met God. Het was perfect en zij hadden een mooie relatie met God. Maar Adam en Eva besloten om verkeerd te handelen. Zij luisterden niet naar God, waardoor Adam en Eva niet meer met God konden wandelen. God is zo goed en zo heilig dat alles wat in Zijn buurt komt wat niet goed en heilig is direct dood neervalt. Oftewel, het was onmogelijk geworden voor Adam en Eva om met God te wande-

³⁹ Romeinen 3:23

len en zo is het ook voor ons onmogelijk om met God te wandelen.

Tot slot heeft de zonde grote gevolgen. De zonde moet veroordeeld worden, omdat er anders geen rechtvaardigheid is. Vandaag zien wij dat in de rechtspraak gebeuren. Moordenaars, dieven, verkrachters en oplichters komen voor de rechter en de rechter beslist de straf die zij moeten dragen. Zo komt iedereen na zijn dood voor de Goddelijke Rechter. Jezus veroordeelt de zonde en aangezien Jezus en God de Vader goed en heilig zijn, geldt voor iedere zonde een eeuwigdurende straf vol pijn en verdriet⁴⁰.

Goed nieuws

Gelukkig stopt het verhaal niet met de vorige zin, want God zelf (de Here Jezus) heeft voor een rechtvaardige oplossing gezorgd waardoor de straf van de zonde wordt betaald en er een hoopvolle toekomst is voor de mensen. Oftewel, Jezus is tegelijkertijd een rechtvaardige en genadige Rechter.

De Here Jezus heeft namelijk het volgende gedaan: Hij heeft Zijn Goddelijkheid opzijgeschoven en is naar de wereld gegaan als een mens⁴¹. Op de wereld heeft de Here Jezus alles goed gedaan: Hij heeft niet gezondigd⁴². Dit houdt in dat de Here Jezus geen straf verdient en ‘gewoon’ met God de Vader mag wandelen, zoals Adam en Eva dat vroeger konden. Maar de Here Jezus dacht aan de mensen en Hij heeft besloten om de straf van de zonde voor alle mensen te dragen, zodat de mensen dit zelf niet meer hoeven te doen. De Here Jezus liet Zich kruisigen en stierf aan het kruis. De Here Jezus heeft op dat moment de straf van de zonde gedragen⁴³. Vervolgens stond de Here Jezus op uit de dood en heeft Hij de zeggenschap gekregen over wie veroordeeld gaan worden en wie mogen wandelen met God. Oftewel, de mensen hoeven niet

⁴⁰ Romeinen 6:23 en Openbaring 20:11-15)

⁴¹ Filippenzen 2:6-7

⁴² Hebreëen 4:15

⁴³ Efeze 1:7-8

meer een eeuwigdurende straf te ondergaan, maar mogen samen met God wandelen.

Jouw keuze

Alleen, God geeft de mens de keuze om gebruik te maken van de betaling van de Here Jezus. Ieder die blijft geloven dat de Here Jezus de Zoon van God is en blijft vertrouwen op het werk van de Here Jezus hoeft niet de straf van de zonde te dragen⁴⁴. Maar ieder die niet gelooft in de Here Jezus is al veroordeeld⁴⁵. God wil dat niemand veroordeeld wordt, maar dat iedereen met Hem gaat wandelen. God zegt: ‘Kom!’ Wat doe jij⁴⁶?

Ik wil Jezus volgen!

De Bijbel zegt: *“Als uw mond belijdt dat Jezus de Heer is en uw hart gelooft dat God hem uit de dood heeft opgewekt, zult u worden gered⁴⁷”*. Het helpt om een gelovig gebed uit te spreken richting God en ik wil daarbij helpen met een voorbeeldgebed, dat je hardop mag uitspreken:

Vader in de hemel,
ik heb fouten gemaakt en ik heb tegen U gezondigd. Het lukt mij niet om op eigen kracht goed te zijn en bij U te komen. Ik geloof en vertrouw op het werk van de Here Jezus en ik geloof dat Jezus de Zoon van God is. Wilt U mij vergeven voor al mijn fouten en zonden? En wilt U in mij komen wonen en mij helpen om een goed leven te leiden? Here Jezus, leer mij om U te volgen en gehoorzamen en dank u wel dat ik nu een kind ben geworden van de allerhoogste God!
In de naam van Jezus, Amen.

⁴⁴ Romeinen 3:23-27

⁴⁵ Johannes 3:18

⁴⁶ 2 Petrus 3:9 en Openbaring 22:17

⁴⁷ Romeinen 10:9, NBV.

Als je dit met een gelovig hart hebt gebeden, dan ben je nu een kind van God geworden! Het is belangrijk om God steeds beter te leren kennen en te blijven geloven in de Here Jezus. Dit doe je vooral door het Woord van God te lezen, omdat hier de verhalen en teksten staan die God omschrijven en die laten zien wat God doet. Daarnaast aanbidden wij een levende God, wat inhoudt dat God met jou wil spreken. Dit doe je in jouw stille tijd. Zoek ook een gemeente bij jou in de buurt en zoek christenen op. Zij kunnen jou helpen met de vragen die jij hebt over God en de Bijbel. Weet ook dat een volgeling van Jezus altijd op weg is. Als je het voorbeeldgebed hebt gebeden ben jij begonnen met jouw mooie (en soms ook moeilijke) wandeling met God hier op aarde. Daarnaast is het belangrijk om je te laten dopen.

BIJLAGE 1: MOEILIJKE WETTEN

In deze bijlage behandelen wij verschillende wetten die wij zagen in hoofdstuk 2 van dit boek. Deze wetten vragen om extra uitleg. Wij gaan kort en krachtig op deze wetten in.

Rechtsregels

Wet 1: God liefhebben en vrezen en de mens liefhebben.

In de tijd van Jezus discussieerden de wetgeleerden en farizeeërs vaak over welk gebod van de wet het belangrijkste was. Eén van de wetgeleerde wilde van Jezus weten wat Hij het belangrijkste gebod van de wet vond.

Meester, wat is het grote gebod in de wet? Jezus zei tegen hem: U zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw verstand. En het tweede, hieraan gelijk, is: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt heel de Wet, en de Profeten. (Mattheüs 22:36-40)

Deze twee geboden waren de grondslag voor alle andere geboden in de wet. Wanneer het volk Israël God liefhad en de medemens net zoveel liefhad als zichzelf, dan wandelden zij in alles juist. Als een Israëliet het goed voor had met een ander Israëliet, dan zou hij hem niet bedriegen, bestelen, vermoorden, iets van hem begeren of hem benadelen. Als een Israëliet God liefhad, dan zou hij automatisch Godvrezend zijn en zou hij alles doen wat God van hem vroeg. Niet uit dwang, maar uit liefde. Daarom noemde Jezus deze twee geboden de belangrijkste geboden van de wet, want als iemand deze geboden onderhield, dan onderhield hij de gehele wet.

Jezus zei dat wij onze naaste moeten liefhebben als onszelf. De naaste is niet alleen onze familieleden of goede vrienden, maar ook onze vijanden en vreemdelingen. Denk bijvoorbeeld aan de gelijkenis van de barmhartige Samari-

taan⁴⁸. Wij moeten iedereen liefhebben: ook onze vijanden of vervolgers.

Zegen wie u vervolgen. Zegen hen en vervloek hen niet. (Romeinen 12:14)

Tot slot moesten de Israëlieten God vrezen.

*En neem de geboden van de HEERE, uw God, in acht door in Zijn wegen te gaan en **door Hem te vrezen**.* (Deuteronomium 8:6)

God vrezen betekent niet dat wij bang voor God zijn en aan het bibberen zijn als wij aan Hem denken. God vrezen betekent dat wij respect voor God hebben, respect hebben voor wat Hij heeft bepaald in het wetboek en wij Hem in alles gehoorzamen. Met andere woorden: wij hebben ontzag voor God. Wij weten dat God alle macht en kennis heeft en wij maken de keuze om onder zijn macht en kennis te leven. Als God zegt dat iets niet goed voor ons is, dan is het zo en gehoorzamen wij Hem. Als God iets belooft aan ons, dan weten wij dat Hij de belofte kan en wil volbrengen in ons leven. Door God te vrezen volbrengen wij Zijn wil en roeping in ons leven en blijven wij ver weg van de zonden die in de wet staan.

Wet 2: Slavernij.

Slavernij was niet onbekend voor de Israëlieten in de woestijn. Zij waren zelf in slavernij in Egypte en vluchtten onder leiding van Mozes weg naar het beloofde land. In de tijd tussen de Exodus van Egypte en het binnengaan van het beloofde land onder leiding van Jozua werd de wet gegeven. In de wet

⁴⁸ Lukas 10:25-37. Samaritanen en Israëlieten hadden geen goede verhouding met elkaar. De 'slechte' Samaritaan bewees juist een goede dienst aan een Israëliet, terwijl hij een 'vijand' was. Zo moeten wij goed doen aan onze vijanden.

werd gesproken over slavernij en dit was toegestaan. Dit kon via verschillende manieren gebeuren. De Israëlieten konden een stad veroveren en de inwoners ‘bezitten’ als slaven. Zij moesten aan deze stad eerst vrede aanbieden en als een stad besloot om oorlog met Israël te voeren mochten de Israëlieten de stad veroveren en de vrouwen, kinderen en vee meenemen. Daarnaast konden zij een Israëlitische slaaf of een slaaf van een ander land kopen⁴⁹.

Ons blik op slaven en slavernij is een onjuiste blik over datgeen wat de Bijbel had toegestaan. In de zeventiende en achttiende eeuw gebeurden verschrikkelijke dingen waarbij mensen uit Afrika werden ontvoerd en moesten werken op plantages in Zuid-Amerika waarbij geweld, mishandeling, uitbuiting, armoede en verkrachtingen aan de orde van de dag waren. Nogmaals: dit zou de Bijbel nooit toestaan.

In deze paragraaf zoomen wij in op de Israëlitische mannelijke slaaf. Ik vergelijk deze vorm van slavernij met (een strenge vorm van) de schuldhulpverlening in Nederland. Als een Nederlander schulden heeft kan hij de schuldhulpverlening aanvragen. Deze duurt drie tot vijf jaar. In die tijd wordt het inkomen van de Nederlander, zoals het loon, uitbetaald aan de schuldhulpverlener en deze verlener geeft de Nederlander ieder week leefgeld om van te leven. Het leefgeld is niet veel, het is alleen het broodnodige. De rest van het inkomen gebruikt de verlener om zoveel mogelijk schulden van de Nederlander te betalen. Degenen die geld krijgen van de Nederlander moeten dit aanvragen bij de verlener en kunnen niet bij de Nederlander terecht. Na drie tot vijf jaar komt de Nederlander uit de schuldhulpverlening. Hij heeft geprobeerd om zoveel mogelijk schulden te betalen. Alle schulden die nog overblijven worden vernietigd, waardoor hij met een schone lei kan beginnen en geen schulden meer heeft. Hij is weer een vrije man⁵⁰.

⁴⁹ Exodus 21:2, 21:7, Leviticus 25:44 en Deuteronomium 20:10-18

⁵⁰ Dit is een vereenvoudigde weergave van deze regeling.

Bij een Israëlitische man werkte dit ongeveer hetzelfde. Als hij zijn schulden niet meer kon betalen en alles al had verkocht, kon hij zichzelf verkopen aan een ander. Hierdoor ontving hij geld om schulden af te betalen, had hij een dak boven zijn hoofd en kon hij eten in het huis van zijn heer. In ruil hiervoor werkte hij zes jaar bij zijn heer en was hij zijn slaaf. Na die zes jaar moest hij vrijgelaten worden, tenzij de slaaf wilde blijven bij zijn heer.

Wanneer u een Hebreeuwse⁵¹ slaaf koopt, moet hij zes jaar dienen, maar in het zevende mag hij zonder te betalen als vrij man vertrekken. (Exodus 21:2)

Wanneer de slaaf werd weggestuurd en weer een vrije man werd, moest de heer hem zegenen met een deel van zijn bezit.

*En als u hem (de Israëlitische slaaf of slavin) vrij van u laat weggaan, mag u hem niet met lege handen laten gaan. **U moet hem overvloedig geven** van uw kleinvee, uw dorsvloer en uw perskuip; van dat waarmee de **HEERE**, uw God, u gezegend heeft, moet u hem geven. (Deuteronomium 15:13-14)*

In de periode van zes jaar moest de slaaf goed werk verrichten voor zijn heer en de heer moest hem goed behandelen. Als de heer hem mishandelde, mocht de slaaf vertrekken en was hij een vrij man.

*Wanneer iemand zijn slaaf of slavin zodanig in het oog treft dat dit verloren gaat, moet hij hem of haar **als vergoeding voor dat oog vrijlaten**. En als hij zijn slaaf of slavin een tand uitslaat, moet hij hem of haar **als vergoeding voor die tand vrijlaten**. (Exodus 21:26-27)*

⁵¹ Wij gebruiken de term Israëlitische in plaats van Hebreeuwse.

De slaaf werd dan weer een vrij man. Hij kon zelf de keuze maken om bescherming te zoeken bij een andere heer of te wonen in een andere stad.

U mag een slaaf die bij zijn meester wegloopt en bij u redding zoekt, niet aan zijn meester uitleveren. Hij mag bij u blijven, in uw midden, in de plaats die hij uitkiest, binnen een van uw poorten, waar hij het goed heeft. U mag hem niet uitbuiten. (Deuteronomium 23:15-16)

Tot slot was het ontvoeren van een man of vrouw verboden en ontvoerde mannen of vrouwen mochten niet verkocht worden.

Wie een mens ontvoert, of hij hem nu verkocht heeft, of dat hij hem nog in zijn bezit heeft, moet zeker gedood worden. (Exodus 21:16)

Er valt nog een hoop te zeggen over slavernij in het wetboek van Mozes. Ik denk dat God slavernij had toegestaan als bescherming voor de slaaf of slavin in die tijd. De slaaf had de keuze tussen omkomen van de honger of het dienen van een heer en beschermd worden door de heer⁵². Met alle regelingen die wij in Nederland hebben voor mensen met schulden, is slavernij in deze tijd dus duidelijk niet de bedoeling.

Wet 3: Huwelijken en verkeerde gemeenschap.

De derde wet die wij behandelen gaat over het huwelijk en de gemeenschap. Het wetboek van Mozes sprak duidelijk over de gemeenschap. Zo was hoererij en overspel verboden en mocht gemeenschap tussen bepaalde groepen niet plaatsvinden. Het was verboden om gemeenschap te hebben met naaste

⁵² In de middeleeuwen komen wij dit ook tegen bij horigen (onvrije boeren) in Europa. Zij moesten herendiensten (klusjes) doen bij een heer en in ruil beschermde de heer hen voor rovers en vijandelijke soldaten. Zolang het een goede heer was, was dit een goede deal voor zowel de horig als de heer.

familieleden, met hetzelfde geslacht en met dieren⁵³. Het huwelijk en de gemeenschap was tussen een man en een vrouw. Wel was het in die tijd toegestaan om als man met meerdere vrouwen te trouwen. Een reden hiervoor kon zijn dat er in de tijd van Mozes meer vrouwen dan mannen waren. Alle Israelitische jongetjes werden door de Egyptenaren gedood, maar de meisjes mochten in leven blijven⁵⁴. Misschien was dit nog merkbaar in de tijd na de Exodus? Daarnaast voerden mannen oorlog tegen elkaar en vrouwen hoefden niet mee te vechten. Ook dit kon ervoor zorgen dat er meer vrouwen dan mannen overbleven. Stel dat 33 procent van de mensen man en 67 procent vrouw was en iedere man trouwde één vrouw, dan bleven er veel vrouwen over. In onze tijd is er nauwelijks verschil tussen de hoeveelheid mannen en vrouwen in Nederland. In 2022 zijn er 8.745.000 mannen en 8.845.000 vrouwen in Nederland, waardoor het normaal is om een huwelijk tussen één man en één vrouw te hebben. Dit was in de tijd van Mozes anders⁵⁵. Tot slot was de vrouw in de tijd van Mozes afhankelijker van een man dan de vrouw vandaag. Alleenstaande vrouwen en weduwen hadden het moeilijker om te voorzien in hun levensbehoefte.

Wet 4: onreinheid.

Als iemand onrein was, betekende dit niet gelijk dat hij had gezondigd. Onreinheid kon onder andere komen door de volgende zaken:

- Iemand leed aan melaatsheid.
- Vloeiingen uit het lichaam.
- Contact met een onrein persoon of voorwerp.

⁵³ Leviticus 20:10-23 en Deuteronomium 22:22-30

⁵⁴ Exodus 1:22

⁵⁵ Ik geloof dat een huwelijk tussen één man en één vrouw altijd Gods wil was geweest (Genesis 2:24), maar dat God, om de vrouwen te beschermen, een huwelijk met meerdere vrouwen had toegestaan. In dit boek gaan wij hier verder niet op in.

- Contact met een dood lichaam of een kadaver (het lijk van een dier).

Iemand die aan melaatsheid leed was onrein. Melaatsen hadden witte vlekjes op de huid en dit kon na langdurig contact besmettelijk zijn. In de eerste plaats was melaatsheid een beeld van de zonde en daardoor was het onrein. In de tweede plaats was het belangrijk dat andere mensen op de hoogte waren dat iemand leed aan melaatsheid, omdat het besmettelijk kon zijn. Hierdoor moest iemand die leed aan melaatsheid buiten de stad of kamp verblijven. Als hij in de buurt van anderen kwam, moest hij roepen dat hij onrein was. Een persoon die aan melaatsheid leed werd pas rein als de melaatsheid stopte en hij genezen was.

Bepaalde vloeïngen die uit het lichaam stroomden maakten de Israëlieten onrein. Dit was bloed, zaad, vloeïngen tijdens de bevalling en vloeïngen uit de geslachtsdelen door medische oorzaken.

Contact met een dood lichaam, een kadaver, een onrein persoon of een onrein voorwerp kon ervoor zorgen dat iemand onrein werd.

Wat was het doel van de wetten van onreinheid? Wij behandelen drie redenen. In de eerste plaats konden besmettelijke ziektes niet goed overgebracht worden als iemand onrein werd verklaard en in (tijdelijke) afzondering moest leven. In de tweede plaats werd bloed geassocieerd met het leven. Als iemand bloed verloor, dan verloor hij leven en werd hij onrein. Daarom mochten de Israëlieten ook geen bloed eten.

Want het leven van het vlees is in het bloed, en Ik heb dat Zelf voor u op het altaar gegeven om voor uw leven verzoening te doen. Want het is het bloed dat door middel van het leven verzoening bewerkt. (Leviticus 17:11)

In de derde plaats moesten de Israëlieten rein zijn voordat zij in Gods heiligdom mochten komen⁵⁶. Zij mochten voordat zij in het heiligdom kwamen bijvoorbeeld geen gemeenschap hebben of een dood lichaam aanraken.

Wet 5: Sabbat en rustperiodes.

De sabbat was een belangrijke wet in het wetboek van Mozes en stond zelfs in de tien geboden.

*Gedenk de sabbatdag, dat u die heiligt. Zes dagen zult u arbeiden en al uw werk doen, maar **de zevende dag is de sabbat van de HEERE, uw God**. Dan zult u geen enkel werk doen, u, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienaar, noch uw dienares, noch uw vee, noch uw vreemdeling die binnen uw poorten is. Want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee, en al wat erin is, en Hij rustte op de zevende dag. Daarom zegende de HEERE de sabbatdag, en heiligde die. (Exodus 20:8-11)*

Op de sabbat mocht niemand werk verrichten. Zowel de leidinggevenden, de dienaren als de dieren mochten niet werken. Het was een dag van complete rust. De sabbat was een zegen voor de mensen en dieren en iedereen kon op adem komen. Het houden van de sabbat werd niet gezien als verplichting of een ‘offer’ dat gebracht moest worden, het was een grote zegen en een feestdag van God voor de mens⁵⁷. De sabbat duurde van vrijdagavond tot zaterdagavond en werd elke week gehouden.

Naast de wekelijkse sabbat stelde God ook bijzondere sabbatten in. Dit gebeurde bijvoorbeeld tijdens de feestdagen, zoals de grote verzoendag, het Loofhuttenfeest en het bazuinenfeest. Op deze bijzondere feestdagen mocht er niet ge-

⁵⁶ Leviticus 15:31

⁵⁷ Leviticus 23:1-3

werkt worden en werd er juist feest gevierd of iets gedaan om God te gedenken⁵⁸.

Tot slot wilde God dat de grond rustperiodes kreeg. Zo mochten de Israëlieten zes jaar hun akkers zaaien en in het zevende jaar kreeg de grond rust. God zou ervoor zorgen dat de Israëlieten niets tekort kwamen en zij in het zesde jaar meer dan genoeg hadden om een jaar over te slaan⁵⁹.

Wet 6: het jubeljaar.

De laatste wet die wij behandelen is de wet over het jubeljaar. Dit werd elk vijftigste jaar gehouden en er werd vrijlating uitgeroepen over iedereen. Iedereen werd een vrij man. Als iemand zich had verkocht als slaaf, dan werd hij vrijgelaten. Als iemand zijn akker of grond had verkocht, kreeg hij zijn akker of grond tijdens het jubeljaar weer terug. Alles werd tijdens het jubeljaar hersteld. Daarnaast kreeg de grond een jaar rust en mocht er niet gezaaid of geoogst worden.

Eredienst

Naast de morele en burgerlijke wetten waren er wetten om God te eren en om verzoening te brengen als iemand een zonde had begaan. Veel van deze wetten waren voorafschaduwingen van Jezus Christus en het offer dat Hij had gedaan⁶⁰. Wij gaan kort in op de verschillende offers en de feestdagen.

Offer 1: Het hefoffer.

Het hefoffer was een offer dat afgezonderd werd. Het offer werd soms letterlijk opgetild en voor het aangezicht van God heen en weer bewogen en kon gegeten worden door de priesters. Het hefoffer kon ook iets anders zijn, zoals goud of munten. Het hefoffer werd voor de volgende redenen gegeven:

⁵⁸ Leviticus 23

⁵⁹ Leviticus 25:1-7 en 25:18-22

⁶⁰ Zie ook de paragraaf 'Schaduwbeeld van Jezus' in hoofdstuk 5.

1. Als vrijwillige gaven. Dit waren bijvoorbeeld vrijwillige gaven om de tabernakel te maken en in stand te houden⁶¹. Dit bestond onder andere uit goud, dekens, olie of kostbare materialen.
2. Bij wettig voorgeschreven gaven, zoals het losgeld⁶², de eerstelingen van het land en het dankoffer.

Offer 2: Het brandoffer.

Het brandoffer was een vrijwillig of verplicht offer waarbij een rund, een schaap, een geit of een (tortel)duif werd geofferd aan God. Het hele dier werd verbrand en ging in rook op, als een aangename geur voor God. Het doel van het brandoffer was om verzoening te doen⁶³ of het was een vrijwillig geschenk aan God. Soms werd het brandoffer samen met het zondoffer gebracht.

Offer 3: Het graanoffer.

Het graanoffer bestond uit een offergave van meelbloem. Dit kon bestaan uit losse meel, als gebakken broden of koeken en als gemalen meel. Er werd olie op gegoten en wierook op gelegd. Tot slot werd het offer met zout bereid, wat een teken is van Gods verbond met het volk.

Elke offergave van uw graanoffers moet u met zout bereiden. Het zout van het verbond met uw God mag u aan uw graanoffer niet laten ontbreken. (...) (Leviticus 2:13)

Het graanoffer was onder andere bedoeld voor de volgende offers:

1. Het gedenkkoffer⁶⁴. Er werd gedacht aan de goedheid van God en wat Hij voor de Israëlieten had gedaan.

⁶¹ Exodus 25:1-9 en 35:4-9

⁶² Als er een telling van de Israëlieten plaatsvond moest iedere Israëliet losgeld betalen voor zijn eigen leven aan God (Exodus 30:11-16).

⁶³ Leviticus 1:4 en Numeri 8:12.

⁶⁴ Leviticus 2:2

2. Het graanoffer van achterdocht⁶⁵. Dit werd geofferd als een man zijn vrouw beschuldigde van overspel, maar dit niet kon bewijzen. Hij offerde dan het graanoffer en God zou rechtspreken en met een straf komen als de vrouw overspel had gepleegd.

Offer 4: Het dankoffer.

Het dankoffer bestond uit een rund, een schaap of een geit en werd als vrijwillige gave aan God gegeven. Het dankoffer was geen verplichting, maar werd uit dankbaarheid gegeven. Een ander woord voor het dankoffer is het vredeoffer. Er werd vrede of vriendschap met God gezocht. Als een offeraar een dankoffer bracht, mocht hij zelf een deel van het offer eten. Wij kunnen het dankoffer onder andere onderverdelen in de volgende offers:

1. Het gelofteoffer. Iemand beloofde aan God om een dankoffer te brengen, als God zou voldoen aan zijn verlangen of vraag. Het was een vrijwillig dankoffer om God te danken voor wat Hij had gedaan.
2. Het vrijwillige dankoffer. Dit was een offer dat niet werd gebracht uit een gelofte, maar geheel vrijwillig werd gebracht om God te danken of om vrede te zoeken.
3. Als iemand besloot om nazireeër⁶⁶ te worden, dan werden verplichte dankoffers gebracht.
4. Bij het Pinksterfeest moesten twee lammeren als dankoffer bereid worden door de priester.

Offer 5: Het zondoffer.

Voordat Jezus stierf aan het kruis werden er dieroffers gebracht om verzoening te doen voor de zonden van de Israëlieten. Dit was een beeld van de Here Jezus die aan het kruis voor ons verzoening deed. Jezus was ons Offerlam. Het was ook een beeld voor de ernst van de zonde. De straf voor de

⁶⁵ Numeri 5:11-31

⁶⁶ Zie de wet op de nazireeërschap

zonde was de dood⁶⁷ en er moest iemand gedood worden om verzoening te doen voor de zonde. Daarom moest een Israëliet een dier meenemen naar Gods heiligdom om het dier daar te laten slachten. Voordat het dier geslacht werd, moest de zondaar zijn hand op de kop van het dier leggen, waardoor zijn zonde ‘oversprong’ naar het dier⁶⁸. Zo zag hij wat hij had verdiend, maar dat een dier voor zijn plaats de straf voor zijn zonde droeg. Het dier werd gedood en de zondaar werd verzoend en mocht in leven blijven.

Het zondoffer bestond uit een jonge stier, een rund, een schaap of een geit. Het offer werd gebracht wanneer een individu, een leider, een priester of het hele volk Israël had gezondigd. Door het zondoffer werd er verzoening gebracht voor elke onopzettelijke zonde of een zonde dat gedaan is in zwakheid.

Als een persoon zondigt door een onopzettelijke overtreding van enig gebod van de HEERE, iets wat niet gedaan mag worden, maar wat hij toch doet tegen één van de geboden (...) dan moet hij voor zijn zonde, die hij begaan heeft, als zondoffer aan de HEERE een jonge stier aanbieden (...) (Leviticus 4:2-3)

Offer 6: Het schuldoffer.

Het schuldoffer en het zondoffer lijken veel op elkaar. Beide offers werden gebracht om verzoening te brengen. Een verschil was dat het zondoffer werd gebracht voor een onopzettelijke zonde en het schuldoffer diende voor verzoening van iets waarvoor herstelbetalingen nodig waren of het werd gebracht om iets wat heilig was te verzoenen. Het is moeilijk om praktisch duidelijk te maken wat het verschil was tussen deze twee offers. Soms werden deze offers ook tegelijk gebracht.

⁶⁷ Romeinen 6:23

⁶⁸ Leviticus 4:4, 4:15, 4:24, 4:29 en 4:33.

Het nazireeërschap.

Het nazireeërschap was een bijzondere gelofte van een Israëliet. Hij beloofde dat hij voor een bepaalde tijd zich aan God zou toewijden. Hij mocht in die periode geen alcohol of druivensap drinken, hij mocht zijn hoofd niet scheren en mocht niet in contact komen met een dood lichaam. Als zijn periode als nazireeër voorbij was moest hij een offer aan God geven en mocht hij weer wijn drinken en zijn hoofd scheren.

De feestdagen.

Tot slot moesten de Israëlieten verplichte feestdagen vieren. Dit behoorde tot de eredienst en had als doel dat de Israëlieten God niet zouden vergeten en zij herinnerd werden aan datgeen wat God deed en nog zou (en zal) doen. De verplichte feestdagen waren:

1. Pesach. De Israëlieten herdachten de uittocht uit Egypte.
2. Het feest van het ongedesemde brood. Dit feest begon een dag na Pesach en de Israëlieten herdachten zeven dagen lang de periode in de woestijn na de uittocht uit Egypte.
3. Feest van de eerstelingen. Feest dat de tarweoogst begon. De eerste opbrengst van de oogst werd aan God gegeven.
4. Het wekenfeest of pinksterfeest. Dit feest werd veertig dagen na het feest van de eerstelingen gevierd. De Israëlieten herdachten het moment dat Mozes het wetboek ontving op de Sinaï.
5. De dag van de ramshoorn of bazuinenfeest. De ramshoorn werd geblazen om het volk op te roepen tot bezinning.
6. Grote verzoendag. De hogepriester ging het heilige der heiligen binnen om verzoening te doen voor het volk Israël. Hij sprenkelde bloed op de ark van het verbond en dit was een teken dat er verzoening was tussen God en het volk.
7. Loofhuttenfeest. De Israëlieten moesten in loofhutten verblijven om de tocht in de woestijn van Egypte naar het beloofde land te gedenken.

Woonplaats van God

Het was Gods verlangen om bij Zijn volk te wonen. Hiervoor had God een ‘woning’ nodig. God koos voor de tabernakel. Dit was een grote tent met verschillende ruimtes. In een ruimte van de tabernakel bevond zich het heilige der heiligen waar de ark van het verbond stond. Dit was de plek waar God verbleef en woonde te midden van Zijn volk.

En zij moeten voor Mij een heiligdom maken, zodat Ik in hun midden kan wonen. Volgens alles wat Ik u zal tonen, een ontwerp van de tabernakel en een ontwerp van al zijn voorwerpen, zó moet u het maken. (Exodus 25:8-9)

Mozes gaf instructies aan het volk over hoe de tabernakel gemaakt moest worden. Mozes had dit niet zelf verzonnen, maar had instructies van God ontvangen, zowel in beeld als in woorden. God liet Mozes zien hoe de tabernakel gemaakt moest worden. De tabernakel was een beeld van het hemelse heiligdom.

*Zij verrichten hun dienst in wat een afspiegeling, **een schaduwbeeld is van het hemelse heiligdom**, zoals dat aan Mozes geopenbaard werd toen hij begon met het oprichten van de tabernakel: ‘Let erop,’ zegt God immers, ‘dat je alles vervaardigt volgens het ontwerp dat je op de berg getoond is.’ (Hebreeën 8:5, NBV21.)*

De tabernakel en de offerdiensten lieten veel voorafschaduwingen zien van de Here Jezus en het offer dat Hij bracht.

Laten wij kort kijken naar de voorwerpen die in de tabernakel waren en waarvoor deze voorwerpen gebruikt werden.

1. De tabernakel bestond uit tentdoeken en kleden. Hierdoor kon de tabernakel snel verplaatst worden in de woestijn. De tentdoeken zorgden er ook voor dat heilige voorwerpen waren

afgeschermd voor het volk en de priesters. De ark van het verbond lag bijvoorbeeld achter het voorhangsel, waardoor de priesters dit niet konden zien. De tabernakel was ingedeeld in drie plaatsen: het voorhof, het heilige en het heilige der heiligen. Het voorhof bevond zich buiten de tabernakel en het heilige en het heilige der heiligen bevonden zich in de tabernakel. In het voorhof mocht iedere Israëliet komen en hier vonden vooral de offerdiensten plaats. In het heilige mochten alleen priesters komen en in het heilige der heiligen mocht alleen de hogepriester eenmaal per jaar komen tijdens de grote verzoendag.

2. De ark van het verbond bevond zich in het heilige der heiligen. De ark was gemaakt van hout en had een deksel met twee cherubs⁶⁹ erop. In de ark lagen de twee stenen tafelen van Mozes, een kruik met het manna⁷⁰ en de staf van Aäron. De ark functioneerde als troon en woonplaats van God.

3. De tafel voor de toonbroden stond in het heilige. Dit was een tafel en op deze tafel waren twaalf toonbroden. Daarnaast waren er verschillende schotels, schalen, kannen en kommen betrokken bij deze tafel.

4. De gouden kandelaar stond in het heilige. De kandelaar bestond uit een voetstuk, zeven aparte armen en zeven lampen die op de armen stonden. Het licht moest altijd branden.

5. het koperen brandofferaltaar stond in het voorhof. Op dit altaar werden dieroffers gebracht om bijvoorbeeld verzoening te doen van een Israëliet met God.

6. Het reukofferaltaar stond in het heilige. Op dit altijd werd elke dag reukwerk verbrand door de priesters.

7. Het koperen wasvat stond in het voorhof. De priesters moesten hun handen en voeten in het wasvat wassen voordat zij in het heilige konden komen of dienst konden doen bij het brandofferaltaar.

⁶⁹ Geestelijke wezens met vleugels. Zij bevinden zich dichtbij God. Psalm 80:2 en Jesaja 37:16.

⁷⁰ Het brood dat tijdens de woestijnreis uit de hemel regende. Exodus 16.

8. De priesters verrichtten de werkzaamheden in de tabernakel en waren de middelaars tussen God en de mensen. Een belangrijk onderdeel van hun werkzaamheden was het verrichten van de offerdiensten. Eén van de priesters was de hogepriester. Hij mocht eenmaal per jaar in het heilige der heiligen komen om verzoening te doen voor het hele volk op de grote verzoendag.

9. De Levieten hielpen de priesters en zij zorgden ervoor dat de tabernakel verplaatst kon worden tijdens de woestijnreis.

LIVING GOSPEL

In dit hoofdstuk wil ik jou vertellen over mijzelf en Living Gospel.

Wie ben ik?

Ik ben Timo Groot en ik ben opgegroeid in een christelijk gezin. Vanaf mijn kindertijd kom ik in verschillende evangelische kerken en daar heb ik veel mooie preken, goede getuigenissen en lieve broeders en zusters meegemaakt. Maar het mooiste is dat God beweegt in de kerken en door preken, getuigenissen en contacten heen werkt! In mijn leven heb ik God op verschillende manieren meegemaakt en ontdekt.

Momenteel werk ik alleen aan deze bediening en de boeken. Sinds mijn achtste jaar ervaar ik dat de Heilige Geest mij trekt om de Bijbel te bestuderen. In dat jaar had ik de eerste keer de Bijbel van kaft tot kaft gelezen en in de loop van tijd kwamen er steeds meer keren bij. Ik heb een liefde voor God en Gods Woord en ik wil Gods Woord delen met iedereen die interesse heeft. Velen die het boek lezen denken dat ik een oudere man ben die zijn hele leven achter de rug heeft gehad. Dit is niet waar. Misschien vind je mij oud, maar ik ben pas geboren in 1999. Momenteel doe ik alles vrijwillig en heb ik een parttimebaan naast alles wat ik voor Living Gospel doe. Ik heb het verlangen om fulltime aan Gods koninkrijk te bouwen en die tijd zal zeker komen! Ik wil de wereld veranderd zien worden en dat de wereld overvloedig wordt met de kennis en kracht van God. Mensen hebben Jezus nodig, alleen weten velen dat nog niet. Ik wil, met Gods kracht, mensen bereiken zodat zij een radicale keuze maken voor Jezus. Daarnaast wil ik mensen opleiden om te gaan evangeliseren en te wandelen in Gods koninkrijk.

Op dit moment maak ik video's met een Bijbels onderwerp en schrijf ik boeken over Bijbelse onderwerpen. In deze bedieningen merk ik dat Gods Woord vandaag actueler

is dan ooit en dat wij een God hebben van wonderen en dat Gods liefde zich uitstrekt naar alle mensen. Het is mijn verlangen om mensen te bereiken met het Woord van God en te laten zien dat God een levende God is die vandaag werkzaam is in de gelovigen, zoals Markus 16 ons vertelt.

En hen die geloofd zullen hebben, zullen deze tekenen volgen: in Mijn Naam zullen zij demonen uitdrijven; in vreemde talen zullen zij spreken; slangen zullen zij oppakken; en als zij iets dodelijks zullen drinken, zal het hen beslist niet schaden; op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen gezond worden. (Markus 16:17-18)

Ontstaan en sociale media

Living Gospel is ontstaan in april 2020. Sindsdien zijn honderdduizenden mensen bereikt met onderwijs en het evangelie van God via Facebook, Instagram, YouTube en de website www.LivingGospel.nl. Wij zien uit naar de toekomst en wat God gaat betekenen voor de wereld!

Living Gospel kun jij via de onderstaande kanalen bekijken.

Website

Op de website www.LivingGospel.nl ontdek je Gods Woord en zie je dat Gods Woord vandaag actueel is. Op deze website kun je video's bekijken en Bijbelstudies lezen. Tijdens het maken van de video's en Bijbelstudies ga ik ervan uit dat Gods Woord voor honderd procent geïnspireerd is door de Heilige Geest. Ik ga ervan uit dat elke Bijbeltekst gebruikt kan worden om van te leren en ons opvoedt om een goed leven te leiden. Ik hoop dat deze website jou doet groeien in het geloof en dat je God leert kennen zoals Hij Zich openbaart in de Bijbel. Op de website kun jij ook mijn boeken lezen.

Facebook

Living Gospel heeft een eigen Facebookpagina! Op deze Facebookpagina worden geloofsopbouwende berichten geplaatst. Je kunt mijn pagina op Facebook vinden via de link op de website.

YouTube

De video's van Living Gospel zijn te vinden op YouTube. YouTube is het eerste kanaal waar ik ben begonnen met video's plaatsen en hier kun je een overzicht vinden van al mijn video's.

Instagram

Instagram is de derde mogelijkheid om mij te volgen. Op Instagram worden geloofsopbouwende berichten geplaatst.

E-mail

Voor vragen, opmerkingen of bemoedigingen kun je gebruikmaken van info@LivingGospel.nl

Visie, doelen en meebouwen

De visie van Living Gospel is mensen uit Nederlandstalige gebieden bereiken met het Woord van God, toe te rusten met (Bijbel)kennis en helpen met het ontwikkelen van een levende relatie met God. Dit wordt bereikt door:

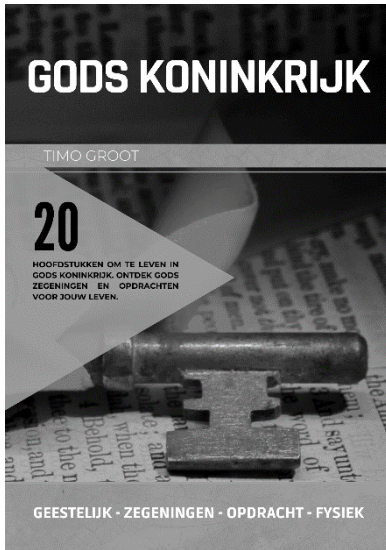
- Het uploaden van korte Bijbelstudievideo's.
- Geschreven Bijbelstudies op de website over Bijbelse onderwerpen, Bijbelse personen en commentaar op Bijbelboeken.
- Het schrijven van boeken over Bijbelse onderwerpen en commentaren.
- Het gebruiken van socialemediakanalen.

Ben jij gezegend door dit (e-)boek en wil jij mij helpen om nog veel meer mensen te bereiken en toe te rusten met het evangelie van God? Word dan partner van Living Gospel of geef een eenmalige gift. Door partner te worden kun jij meebouwen aan Gods koninkrijk en helpen met het bereiken van mensen met het evangelie van God. Geef jouw (periodieke) gift via de volgende link.

www.LivingGospel.nl/giften-partner

Het is ook mogelijk om een eenmalige gift te geven. Dit kan via dezelfde link. Tot slot wil ik jou bedanken voor het lezen van dit boek. Gods zegen!

Boek Gods koninkrijk

Wat is het evangelie van het koninkrijk? Veel christenen weten niet wat dit is, terwijl Jezus continu sprak over het koninkrijk van God. Het offer van Jezus heeft veel meer tot stand gebracht dan vergeving van zonden en later in de hemel komen. Dankzij Jezus leven wij in een geestelijk koninkrijk met tal van zegeningen. In dit boek behandelen wij o.a. vergeving, verlossing, in Christus, genezing, bevrijding, zegen, voorspoed en Heilige Geest.

Jezus heeft ons ook opdrachten gegeven zodat steeds meer mensen de zegeningen van Zijn koninkrijk ontdekken. Het is onze taak om het evangelie van het koninkrijk te verkondigen en uit te dragen aan de wereld. Jezus heeft ons de volgende tools gegeven om Zijn koninkrijk te vergroten: getuigen, zieken genezen, demonen uitdrijven, mensen dopen, discipelen en elkaar bemoedigen.

Vandaag kun jij leven in Gods koninkrijk. Het is een geestelijke realiteit waar Jezus regeert. Vandaag wandelen wij als afgezanten van Jezus op aarde. In de toekomst zal Jezus fysiek Koning zijn over de aarde tijdens het vrederijk. Wil jij vandaag gebruikt worden in Zijn koninkrijk en van Zijn zegeningen genieten? Lees dit boek en het zal jouw leven veranderen!

Dit boek kun jij bestellen op:
www.LivingGospel.nl/boeken

Boek De opname & wederkomst

De opname van de gemeente is een bijzondere profetie uit het Woord van God. Door de vele theorieën en denkbeelden over deze gebeurtenis weten velen niet meer wat wel en wat niet Bijbels is. Timo Groot neemt jou mee in de Bijbelse gegevens over de opname en waarom de opname vandaag actueler is dan ooit tevoren. De opname is de hoop om te ontkomen aan de verschrikkelikheden die op de aarde gaan gebeuren en is het

moment dat de gemeente de Here Jezus van aangezicht tot aangezicht gaat zien in het Vaderhuis van God.

De wederkomst van Christus wordt verward met de opname. Toch zijn dit twee verschillende gebeurtenissen. Dit boek vertelt wat de wederkomst is en wat na deze komst gaat gebeuren. De Here Jezus komt fysiek terug en zal een duizendjarig vreedrijk stichten op aarde. Na het lezen van dit boek heb jij kennis over de toekomstige tijden en zie jij uit naar een spoedige komst van Jezus.

Dit boek kun jij bestellen op:
www.LivingGospel.nl/boeken